

RAPPORTAR

85/15

PLANREKNESKAP FOR SOGN OG FJORDANE 1984-1995 HOVUDRESULTAT

AV
TORE HAYE, TERJE WESSEL OG HOGNE STEINBAKK

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY

RAPPORTAR FRÅ STATISTISK SENTRALBYRÅ 85/15

PLANREKNESKAP FOR SOGN OG FJORDANE 1984-1995

HOVUDRESULTAT

AV

TORE HAYE, TERJE WESSEL OG HOGNE STEINBAKK

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO — KONGSVINGER 1985

ISBN 82-537-2210-9
ISSN 0332-8422

EMNEGRUPPE

Miljø. Geografiske tilhøve

ANDRE EMNEORD

Ressursrekneskap

Planrekneskap

Arealbruk

Fysisk planlegging

FORORD

I denne rapporten vert resultat frå arbeidet med planrekneskapen i Sogn og Fjordane presentert. Dette prosjektet er ein del av Statistisk Sentralbyrå sitt arbeid med å utvikle ein ressursrekneskap for areal. Planrekneskapen er ein delrekneskap av arealrekneskapen og omfatter ein oversikt over planlagde arealbruksendringar. Det er også utarbeidd planrekneskap for Østfold, Rogaland, Akershus, Sør-Trøndelag, Møre og Romsdal, Oslo og Aust-Agder. Resultat frå dei fem førstnemnde fylka er presentert i serien Rapportar, høvesvis nr. 82/35, 83/4, 83/5, 83/23 og 85/14.

Nokre hovudresultat frå arbeidet med planrekneskapen er også publisert i Statistiske Analyser nr. 46: "Ressursrekneskap" og i Rapportar 85/1: Naturressurser og miljø 1984, frå Statistisk Sentralbyrå.

Ressursavdelinga i Miljøverndepartementet har finansiert prosjektet, medan ein representant frå Sogn og Fjordane fylkeskommune har gjort registreringane. Gruppe for ressursrekneskap har det faglege ansvaret for utviklinga av planrekneskapen.

Avdelingsingeniør Tore Høy, Sogn og Fjordane fylkeskommune, har hatt ansvaret for registreringane og har skrive rapporten i samarbeid med førstekonsulent Høgne Steinbakk og konsulent Terje Wessel, Statistisk Sentralbyrå.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 26. april 1985

Arne Øien

INNHALD

	Side
Figurregister	7
Tabellregister	8
1. Innleiing	9
1.1. Bakgrunn og innhald	9
1.2. Føremål	9
1.3. Samandrag	10
2. Opplegg og gjennomføring	11
2.1. Omfang, metode og datagrunnlag	11
2.2. Datakvalitet	12
3. Omgrep og kjenneteikn	12
4. Planlagd tilvekst i bebygd areal	15
4.1. Utbyggingsareal	15
4.2. Planstatus	16
4.3. Utbyggingsføremål og byggjeklart areal	20
4.4. Eigartilhøve og planlagt erverv	27
5. Arealbruk	29
5.1. Arealbruk i Sogn og Fjordane	29
5.2. Noverande arealsituasjon i planteigane	32
6. Litteratur	38
Vedlegg	
1. Klassifisering av planlagde utbyggingsføremål	39
2. Fig. 1 Kommunegrenser og tettstader i Sogn og Fjordane	41
Fig. 2 Regioninndeling i Sogn og Fjordane	42
3. Klassifisering av planlagt bruk - Planrekneskapen 1984 - 1995	43
4. Registreringsskjema	47
Utkome i serien Rapportar frå Statistisk Sentralbyrå (RAPP)	48

Standardteikn i tabellar

- Null
- 0 Mindre enn 0,5 prosent
- 0,0 Mindre enn 0,05 prosent
- ( ) Tal i parentes har større relativ uvisse enn 20 prosent

FIGURREGISTER

	Side
1. Planlagt utbyggingsareal pr. 1 000 innbyggjarar totalt og til bustad- og industri-/lagerføremål. Sogn og Fjordane 1984 - 1995. Dekar	22
2. Planlagt utbyggingsareal pr. 1 000 innbyggjarar til bustadføremål etter kommune. Sogn og Fjordane 1984 - 1995. Dekar	23

TABELLREGISTER

Side

1. Planlagt utbygging etter utbyggingstidspunkt. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	16
2. Status i generalplanarbeidet pr. mars 1984 for kommunane i Sogn og Fjordane og i heile landet	17
3. Planlagt utbyggingsareal etter kommune og generalplanstatus. Sogn og Fjordane 1984 - 1995. Dekar	18
4. Planlagt utbyggingsareal etter utbyggingstidspunkt og generalplanstatus. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	19
5. Planlagt utbyggingsareal etter utbyggingstidspunkt og reguleringsplanstatus. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	19
6. Planlagt utbyggingsareal etter generalplanstatus og reguleringsplanstatus. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	19
7. Planlagt utbyggingsareal etter kommune og føremål. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	24
8. Planlagt utbyggingsareal etter føremål og lokalisering. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	25
9. Planlagt utbyggingsareal etter føremål og utbyggingstidspunkt. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	25
10. Planlagt utbyggingsareal etter føremål og byggjeklart areal. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	26
11. Planlagt utbyggingsareal etter tidspunkt for starta utbygging og byggjeklart areal. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	26
12. Planlagt utbyggingsareal etter reguleringsplanstatus og byggjeklart areal. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	26
13. Planlagt utbyggingsareal etter føremål og eigartilhøve. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	28
14. Planlagt utbyggingsareal etter generalplanstatus og eigartilhøve. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	28
15. Arealbruk i Sogn og Fjordane	30
16. Avgang av dyrka jord ved omdisponering etter jordlova, regulering etter bygningslova og ved oreigning i Sogn og Fjordane. 1972 - 1983	30
17. Bebygd areal i store tettstader i Sogn og Fjordane 1965 og 1975	31
18. Bebygd areal i store tettstader i 1975, etter arealbruk i 1965. Sogn og Fjordane	31
19. Planlagt utbyggingsareal etter kommune og noverande arealbruk. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	33
20. Planlagt utbyggingsareal etter generalplanstatus og noverande arealbruk. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	34
21. Planlagt utbyggingsareal etter noverande arealsituasjon og reguleringsplanstatus. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	35
22. Planlagt utbyggingsareal etter noverande arealbruk og tidspunkt for byrja utbyggingsstart. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	35
23. Planlagt utbyggingsareal etter noverande arealsituasjon og føremål. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	36
24. Planlagt utbyggingsareal etter noverande arealsituasjon og lokalisering. Sogn og Fjordane 1984 - 1995	37

INNLEIING

1.1 Bakgrunn og innhald.

Tidleg på 1970-talet kom det frå ulike hald ynskje om å betre forvaltninga av naturressursane. Som eit resultat av dette vart det i 1974 oppretta ei ressursavdeling i Miljøverndepartementet.

Denne avdelinga fekk mellom anna som oppgåve å:

- Samordne forvaltingsarbeidet ved regelmessig å gi ut oversyn over mengde, tilstand og forbruk av naturressursar, mellom anna årvisse stortingsmeldingar (ressursrekneskap).
- lage utkast til prinsipielle retningslinjer for bruken av naturressursane (ressursbudsjettering).

Ein valde å organisere arbeidet med ressursrekneskapan innan Statistisk Sentralbyrå, og Gruppe for ressursrekneskap vart oppretta 1. januar 1978.

Planrekneskapan er ein del av Statistisk Sentralbyrå sitt arbeid med å byggje opp eit system for nasjonale arealrekneskap (Statistisk Sentralbyrå 1981, kapittel 7. Ressursregnskap for areal). Dette systemet skal gi informasjon om eksisterande og planlagd arealbruk.

I 1984 omfattar planrekneskapan ni fylke. Arbeidet tok til i Østfold i 1979 som eit samarbeid mellom Østfold fylkeskommune, Gruppe for ressursrekneskap og ressursavdelinga i Miljøverndepartementet. Neste prøvefylke var Sør-Trøndelag. Her vart registreringa gjort i 1980. Litt seinare, rundt årsskiftet 1980/81, starta ein opp i Akershus og Rogaland. For åra 1982-1984 har ein gjort årlege oppdateringar for alle prøvefylke bortsett frå Østfold i 1984. Frå og med 1984 har ein også kome i gang med prosjektet i Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Aust-Agder, Oslo og Oppland. Målet er å dekkje heile landet innan 1986/1987.

Sidan den første registreringa vart gjort i Østfold i 1979 har opplegget vorte endra på fleire punkt. Ein har etter kvart kome fram til ei enklare klassifisering av arealtypar, eigartilhøve og utbyggingsføre mål. I 1982 vart prosjektet utvida til å omfatte gjennomførte planar (utbygd del). Dette gir årlege og utfyllande opplysningar om bruttoendringar i planlagd arealbruk.

Denne rapporten inneheld den første planrekneskapan for Sogn og Fjordane. Dokumentasjonen dekkjer ein 12-årsperiode frå 1. januar 1984 til og med heile 1995. Ved seinare oppdateringar vil ein også ta med informasjon om realiserte planar. Rapporten har fem kapittel. I kapittel 2 er det gitt nokre vurderingar av datakvaliteten, kapittel 3 omtalar dei registrerte kjenneteikna, medan hovedresultata for fylket vert presentert i kapittel 4 og 5.

1.2 Føremål

Føremålet med planrekneskapan er å framstille dei arealpolitiske mål som kjem til uttrykk i fysisk planlegging. Grunnlaget i registreringsarbeidet er kommunale utbyggingsplanar i form av general- og reguleringsplanar. Dette er dei to viktigaste reidskapane i arealplanlegginga.

Utgangspunktet for rekneskapan er reelle planar - eller det som vert kalla aktuelle utbyggingsplanar. Ein får oversyn over kor store areal planane omfattar, kvar areala er lokalisert og kva dei er planlagt nytta til.

Den konkrete fysiske planlegginga vert gjort i kommunane. Til no har ikkje data får denne planlegginga vorte summert til å gjelde større område som fylke eller landsdelar. Dersom rekneskapan vert utvida til alle fylke, vil ein få landstal til dømes over:

- kor store areal som er omfatta av kommunale oversiktsplanar
- kva areal som er planlagt nytta til utbygging
- kva formål det vert planlagt for
- om eventuell utbygging samsvarar med planane

Det er ynskjeleg å få ei grundig drøfting av arealressursane i fylkesplanen, og dette vil truleg krevje at kommunale utbyggingsplanar vert samanstilte i tid og rom. Ei slik samanstilling vil gjere det lettare for staten og fylkeskommunen å ta stilling til om planane kan realiserast innanfor rammen av fysiske og økonomiske tilhøve i samfunnet. Samstundes får ein avklart om dei planlagde utbyggingsmønstra samsvarar med overordna interesser og målsetjingar for arealbruken. Det vert til dømes mogeleg å oppdage behov for samordna planlegging på regionalt nivå.

For einskildkommunar vil planrekneskapen gi systematiserte opplysningar over eigen arealpolitikk. Dette kan lette ei eventuell innføring av EDB-baserte planleggingsmodellar.

1.3 Samandrag

Planrekneskapen er laga på grunnlag av kommunale utbyggingsplanar. Desse planane skal vere aktuelle for utbygging innanfor ein periode på 12 år. Som datakjelde har ein i første rekkje nytta oversiktsplanar på generalplannivå. Opplysningar frå reguleringsplanar er tekne med for å utfylle biletet av plansituasjonen.

Gjennom denne datainnsamlinga får ein kvantifisert hovudaspekta ved den arealpolitikken som vert uttrykt i fysisk planlegging. Rekneskapen syner kor store areal planane omfattar, kvar areala er lokalisert og kva dei er planlagt nytta til.

Registreringseininga vert kalla ein planteig, og er definert som ei samanhengande arealbruksflate på minimum 2 dekar. Utbygging utanfor planteigane vert ikkje registrert. Dette gjeld til dømes spreidd bustadbygging og landbruksutbygging. Grunnen er at slike føremål sjeldan er tekne med i kommunale planar. Rekneskapen omfattar heller ikkje riksvegar, fylkesvegar eller større veganlegg.

Ved planlegging av framtidig utbygging har kommunane lagt inn eit visst rom for fleksibilitet. Dette skuldast mellom anna uvisse om utvikling i folketal og økonomi. Ved sida av å vise dei områda som vert utbygde, vil klargjort utbyggingsareal også vere eit verkemiddel i konkurransen om ny næringsdrift. Resultatet vert ofte at utbyggingsplanane dekkjer eit større areal enn det som syner seg å vere naudsynt. I denne rapporten vil ein ikkje vurdere storleiken på planarealet i høve til forventta etterspurdnad.

I åra 1984-1995 er det planlagt å byggje ut eit areal på 20 875 dekar i Sogn og Fjordane. Av dette er om lag 48 prosent, 10 060 dekar, tenkt nytta til bustader. Om lag 28 prosent, eller 5 897 dekar, er planlagt til industri-, lager- eller bergverksføremål. Areal til forretnings- og sentrumsføremål utgjer 1 107 dekar, vidare dekkjer planlagde institusjonsbygg 1 028 dekar og areal for kommunikasjon og tekniske anlegg tilsaman 1 058 dekar.

Om lag 52 prosent av arealet i planteigane er lokalisert til område utan tettstadtilknytning, det vil seie 1 km. eller meir utanfor tettstadgrensene. For denne geografiske eininga er det ei fordeling på utbyggingsføremål som ligg tett opp til gjennomsnittet for heile fylket. Andelen bustadareal er klart høgast i 1-km.-omlandet til store tettstader, dessutan i Florø (innanfor det definerte tettstadsområdet). Når det gjeld planlagt industriutbygging, er denne sterkt overrepresentert i 1-km-omlandet til Florø og dei små tettstadene.

Gjennomsnittleg har kommunane i Sogn og Fjordane planlagt å byggje ut 197 dekar pr. 1 000 innbyggjarar, fordelt på 95 dekar til bustader, 56 dekar til industri, lager og bergverk og 47 dekar til andre føremål. I absolute tal er det kommunane Sogndal, Luster og Flora som har størst samla planareal. Luster og Sogndal har også, saman med Gulen, mest utbyggingsareal pr. 1 000 innbyggjarar.

Samanlikna med andre fylke har Sogn og Fjordane ein heller låg andel bustadareal i planane. Men når Oslo ikkje vert rekna med, er det planlagde bustadarealet pr. 1 000 innbyggjarar nøyaktig lik gjennomsnittet for planrekneskapen. Pga. busetjingsstrukturen i Sogn og Fjordane må ein rekne med at ein god del utbygging vi skje utan å vere planfesta (spreidd bustadbygging).

Generalplanarbeidet i Sogn og Fjordane er komen monaleg kortare enn gjennomsnittet for kommunane i landet. Berre vel 12 prosent av arealet i planteigane, 2 576 dekar, går inn i generalplanar som pr. 1. januar 1984 var godkjend av Miljøverndepartementet. Om lag 60 prosent av utbyggingsarealet i fylket (12 529) er lokalisert til kommunar med generalplanutkast under arbeid.

Av planarealet på 20 875 dekar har heile 52 prosent (10 826 dekar) ukjend utbyggingstidspunkt. Berre 16 prosent er venta utbygd i perioden 1984-1987. Høgast andel "veit ikkje-svar" er gitt for teigar planlagt til industri- og lagerutbygging (73 prosent). Størst avklaring har føremålet kommunikasjon og tekniske anlegg. Her er 48 prosent av arealet planlagt utbygd frå 1984 til 1987 og 21 prosent i dei åtte siste åra av planperioden.

Både tala for generalplanstatus og utbyggingstidspunkt visar at plansituasjonen er uklar i Sogn og Fjordane. Dette gjeld ikkje berre for kommunar med mykje areal planlagt til næringsverksemd (industri, lager, forretningar). Også kommunar der bustadføremålet er klart dominerande har hatt problem med å tidfeste tidspunktet for utbygging.

Totalt er 34 prosent (7 017 dekar) av det planlagde utbyggingsarealet stadfesta regulert. Denne andelen er høgast for planar med ukjend utbyggingstidspunkt.

Om lag 29 prosent eller 6 078 dekar av utbyggingsarealet i Sogn og Fjordane er byggjeklart. Med dette meiner ein det arealet der veg, vatn og kloakk er ført fram til feltet. Det er verd å merkje seg at berre 19 prosent av bustadarealet tilfredsstillar desse krava. Elles vil utbygging av sentrumsfunksjonar krevje minst tilrettelegging av infrastruktur. Føremålet forretning og sentrum har 57 prosent og institusjonsbygg 55 prosent byggjeklart areal.

Pr. 1. januar 1984 eigde kommunane og kommunale tomeselskap 34 prosent av det planlagde utbyggingsarealet. Kommunane hadde dessutan planar om å erverve 46 prosent av planarealet i privat.eige. Når det gjeld planlagt bustadbygging har kommunane eit relativt stort ervervsengasjement. Summen av kommunalt eigd og planlagt erverva bustadareal er 72 prosent, og dette samsvarar godt med Stortinget si tilråding (St.melding nr. 92 1974-75) om at kommunane bør formidle to-tredelar av bustadtomtene.

Rundt 56 prosent eller 11 750 dekar av utbyggingsarealet er rekna som produktivt landbruksareal. Av dette er 2 201 dekar fulldyrka jordbruksareal, 1 740 dekar overflatedyrka jordbruksareal eller gjødsla beite og 7 809 dekar produktiv skog. Ein andel på 54 prosent av jordbruksarealet og 66 prosent av det produktive skogarealet er planlagt omdisponert til bustadføremål. Relativt sett er det institusjonsutbygging (46 prosent) og forretnings- og sentrumsutbygging (33 prosent) som har høgast andelar jordbruksareal. Pr. år er den planlagde nedbygginga av jordbruksareal noko mindre enn gjennomsnittet for tillate omdisponering i åra 1972-1983; 328 mot 439 dekar.

Preset på jordbruksareal er størst i tettstadene. Her er det 32 prosent (1 845 dekar) jordbruksareal i planteigane. I tettstader med minst 1 000 innbyggjarar er den planlagde nedbygginga av jordbruksareal noko mindre enn faktisk nedbygging frå 1965 til 1975.

2. OPPLÈGG OG GJENNOMFØRING

2.1 Omfang, metode og datagrunnlag

Kommunane er ikkje komne like langt i den fysiske planlegginga og har ulik praksis i utarbeiding av arealbruksplanar. For å få eit einsarta materiale i planrekneskapen har ein valt å konsentrere seg om arealbruksplanar som er aktuelle for utbygging innanfor ein planleggingsperiode på 12 år. Klassifiseringa av planføremål inkluderer også vern av eksisterande arealbruk, til dømes utlegging av naturvern- og friluftsområde. Desse klassane har hittil vore lite utnytta, men truleg vil dei verte meir aktuelle etter kvart som planrekneskapen kjem i gang i nye fylke.

I første rekkje er det oversiktsplanar på generalplannivå som har vorte nytta som datakjelde. Opplysningar frå reguleringsplanar er berre trekt inn for å utfylle biletet av den planlagde utbygginga. Registreringsarbeidet har gått føre seg ved intervju av ansvarleg planleggjar ved teknisk etat i kommunane. Dette er personar med god oversikt over det som finst av utbyggingsplanar. Det det har vore naudsynt har dei også formidla kontakt til andre kommunale/offentlege instansar.

Registreringseininga i planrekneskapen vert kalla ein planteig, og er definert som ei einsarta, samanhengande arealbruksflate på minimum 2 dekar. Denne planteigen skal berre innehalde eit utbyggingsføremål, slik det kjem fram på kommunen sitt oversiktplan kart. Det vert vidare skilt mellom plan-teigar som er regulert og dei som ikkje er det. Under registreringsarbeidet i kommunen vart dei aktuelle teigane teikna inn på kommunen sitt kartverk og seinare ført over på økonomisk kartverk i målestokk 1:5000. Arealmålinga av planteigane vart gjort ved prikketeljing eller med planimeter. Måle-eininga er dekar.

2.2 Datakvalitet

Alt statistisk materiale ber i seg større eller mindre grad av uvisse. Dette har ulike årsakar, til dømes kan det skuldast målefeil, klassifiseringsfeil, kodefeil o.l. I arbeidet med planrekneskapen har ein ved maskinelle retteprogram søkt å redusere denne typen feil til eit minimum. Ein anna sak er det at tolkinga kan verte vanskeleg fordi definisjonane ikkje har vore nok presise.

Datagrunnlaget som planrekneskapen byggjer på er etter måten lite einsarta. Som nemnt står kommunane på ulike nivå i arbeidet med oversiktplanar, og tidshorizonten for utrekning av arealbehov kan variere frå kommune til kommune. Døme på slike vanskar er kart med ulik målestokk og ulike prinsipp for grensesetjing mellom friområde og bustadområde. Kommunane kan også ha forskjellig praksis ved klassifisering av tekniske anlegg og institusjonsbygg innanfor større planlagde bustadområde. Både i slike og andre samanhengar vil resultatet avhenge av arbeidet til intervjuaren og planleggjaren, samt av kommunens informasjonsmateriale over plansituasjonen.

For planrekneskapen er det særleg viktig med god kvalitet på kartmaterialet. Dette vil til dømes få innverknad på den fysiske avgrensinga av planteigane. Vidare knyter det seg ei uvisse til oppgitte utbyggingstidspunkt. Dette gjeld spesielt dei planteigar der utbygginga er planlagt å starte opp i slutten av planperioden med avslutting etter 1995. For nokre teigar var det ikkje nemnt/avklart kva område av teigen som skulle byggjast ut først. I slike høve har ein føreteke avgrensingar ut frå det planleggjarane meinte var rimeleg å byggje ut innan 1995.

Den noverande arealbruken er registrert frå økonomisk kartverk. Sjølv om det sidan har vore endringar i arealbruken, vil dette truleg gi små feil i klassifiseringa. Område som er utbygde etter at økonomisk kartverk vart laga vil på grunn av avgrensinga i planrekneskapen ikkje verte registrert. Mellom dei ubebygde arealklassane kan tilhøvet ha endra seg gjennom nydyrking, skogplanting og brakklegging. Slike endringar får ein vanlegvis ikkje kjennskap til ved å bruke økonomisk kartverk, men der opplysningane har kome inn frå andre kjelder, er dei likevel tekne med. Økonomisk kartverk har i dag eit noko lågt ajourføringstempo, og metoden som er brukt har derfor visse veikskapar. Men det viktigaste er at ein har fått ei god klassifisering av arealet sine ressursegenskapar - til dømes dyrkingsjord, og areal som er uproduktive til landbruksføremål.

I Sogn og Fjordane er det utarbeidd økonomisk kartverk for alle aktuelle planområde.

3. OMGREP OG KJENNETEIKN

Her følger ein omtale av dei eigenskapane som er registrert for kvar planteig.

Identifikasjonsnummer

Dette nummeret er sett saman av kommunenummer, registreringsår og teignumner.

Ajourføringskode

Koden vert brukt ved oppdatering av planrekneskapen og syner kva som har skjedd sidan forrige registrering.

Endring av utbyggingsplanen

Også denne opplysninga vert berre brukt ved oppdatering av tidlegare registreringar. For planar med endring gir ein opp siste året endringa skjedde.

NGO-koordinatar

Midtpunktkoordinatane til planteigen vert visuelt registrert med ei grannsemd på 10 meter.

Kartbladreferanse

Ein gir opp planteigen sin kartbladreferanse til økonomisk kartverk. Målestokken er 1:5000.

Grunnkrinsnummer

Reigstreringa gjeld den grunnkrinsen midtpunktet til planteigen ligg i.

Tilknytning til tettstad

Her registrerer ein plasseringa til planteigen i høve til næraste tettstad. Ein nyttar avgrensinga frå siste folke- og bustadteljinga (1980), og har følgjande alternativ:

- (i) heile planteigen ligg innanfor tettstadgrensa.
- (ii) planteigen ligg delvis innanfor og delvis utanfor tettstadgrensa.
- (iii) heile planteigen ligg utanfor tettstadgrensa, men minste avstand frå tettstadgrensa til planteigen sin ytterkant er mindre enn 1 km.
- (iv) anna, det vil seie ingen tettstadtilknytning.

Føremål i planteigen

Pr. definisjon skal ein planteig berre innehalde eit utbyggingsføremål. Dersom ei utbygging har fleire føremål skjer registreringa etter dominerande planlagt bruk. Dei einskilte måla er gitt opp i samsvar med klassifiseringa av planlagt bruk. Sjå vedlegg 3.

Planstatus

Her vert den formelle generalplanstatusen til planteigen registrert. Følgjande kjenneteikn er brukt:

- (i) generalplan godkjend av Miljøverndepartementet
- (ii) kommunalt vedteken generalplan
- (iii) fylkesutvalet har uttalt seg om generalplanframlegget
- (iv) ferdig utarbeidd generalplanutkast i kommunen
- (v) generalplanutkast under utarbeiding i kommunen
- (vi) anna

Reguleringsplankode

For kvar teig er det registrert kor langt reguleringsarbeidet har kome. I planrekneskapet kan ikkje ein teig vere delvis regulert, det vil seie at heile arealet må vere på same reguleringsnivå.

Alternativa som vert nytta er:

- (i) stadfesta regulert
- (ii) under regulering
- (iii) anna

Reguleringsplannummeret

Stadfestingsdatoen til reguleringsplanar vert ført opp i eige felt.

Storleik på planteigen

Storleiken vert gitt i antal dekar. Målinga har skjedd ved prikksteljing eller med planimeter.

Byggjeklart areal

Med byggjeklart areal er meint areal der dei kommunale grunnlagsinvesteringane (veg, vatn og kloakk) er ført fram til feltet. Den delen av planteigen som er byggjklar er oppgitt i antal dekar.

Utbyggingsperiode

Følgjande delperiodar er nytta:

- (i) planlagt utbygging i tidsrommet 1984 - 1987
- (ii) planlagt utbygging i tidsrommet 1988 - 1995
- (iii) veit ikkje

Dersom ein planteig skal byggjast ut både 1. og 2. periode, gir ein opp antal dekar i kvar av desse delperiodane.

Antal bustadeiningar

I planteigar med bustadføremål er det registrert kor mange bustader som er venta utbygd i frå 1984 til og med 1987.

Eigarandel

Eigarandelane karakteriserar eigartilhøvet innanfor planteigen. Opplysningane er gitt i dekar, og følgjande inndeling er nytta:

- (i) kommune/kommunalt tomteselskap
- (ii) privat
- (iii) andre eigeformar

Planlagt erverv av areal

Det er registrert (frå handlingsprogrammet eller langtidsbudsjettet) kor mange dekar kommunen vil erverve i planperioden. I tillegg er det også fanga opp om administrasjonen arbeider med planar om erverv av andre areal.

Planlagt avhending/sal

Her er det registrert kor mykje kommunen/kommunalt tomteselskap vil avhende av utbyggingsarealet.

Kjelde for arealsituasjonen

Følgjande kjelder kan vere nytta:

- (i) økonomisk kartverk
- (ii) flyfoto
- (iii) heradsagronom
- (iv) anna

Grunnlaget for arealklassifiseringa er heilt vesentleg økonomisk kartverk. Dei andre løysingane er berre brukt for område der slik kartlegging ikkje eksisterar.

Registreringsår for kjelda

Der økonomisk kartverk er nytta, har ein registrert fotograferingsåret for det flybildet kartet er konstruert ut frå.

Arealsituasjonen

Arealsituasjonen i planteigen gir fordelinga av noverande arealbruk i samsvar med hovedklassifiseringa i arealrekneskapen. Det er også gitt opp kor mykje dyrkingsjord teigen inneheld.

Registrering av konflikter

For kvar planteig er det henta inn opplysningar om utbygginga vil skape konflikt i høve til:

- (i) naturverninteresser
- (ii) friluftinteresser

Fysiske førekomstar

Det er registrert om planteigen inneheld:

- (i) sand-, grus- og pukkførekomstar
- (ii) fornminne
- (iii) kulturminne

4. PLANLAGD TILVEKST I BEBYGD AREAL

I dette kapitlet vert storleiken av det planlagde utbyggingsarealet, framdrifta i planlegginga og til kva arealformål det vert planlagt for, omtala. Vidare vil ein vurdere kor langt arbeidet med general- og reguleringsplanar har kome i dei einskilde kommunane. Til slutt i kapitlet er det teke med opplysningar om eigartilhøve i planteigane.

4.1. Utbyggingsareal

Planrekneskapen tek føre seg dei utbyggingsområda som planleggjarane i kommunane meiner er aktuelle å byggje ut i planperioden 1984 - 1995, bortsett frå vegar og større veganlegg. Areal til spreidd bustadbygging er ikkje registrert fordi det sjelden er utarbeidd konkrete oversiktsplanar for slik utbygging.

Planlagt utbygging i kommunane er avhengig av mange tilhøve, som til dømes utvikling i talet på arbeidsplassar, demografiske tilhøve og den generelle økonomiske utviklinga. Desse faktorane endrar seg over tid og kan saman med interessekonfliktar med omsyn på arealbruken endre føresetnadene for omfanget av den planlagde utbygginga. Med den informasjon og dei verkemiddel som dei har til rådvelde, er det vanskeleg for kommunane å ha full kontroll over utviklinga i kommuneøkonomien. Det vil stadig dukke opp nye behov, og tidlegare føresetnader kan verte uaktuelle. Ei slik uvisse krev eit visst rom for fleksibilitet og at det er noko å gå på med omsyn til storleiken av det planlagde arealet. Dette fører til at planane er under stadig revidering.

For kommunane er det spesielt vanskeleg å rekne ut framtidige arealbehov for industriverksemd. Tidlegare erfaringar syner at kommunane legg til rette store industriareal for å stå sterkare i konkurransen ved eventuelle nyetableringar. Vidare kan planlegging av bustadfelt byggje på usikre overslag til dømes når det gjeld kommunaløkonomiske tilhøve. Resultatet vert i begge tilfelle at det planlagde utbyggingstempoet er for høgt i høve til det som syner seg å vere naudsynt. Ut frå slike uvissefaktorar er det derfor truleg at dei kommunale planane dekkjer eit større areal enn det som er tilstrekkeleg. I same retning verkar mangelen på samordna planlegging. Betre informasjon kan gi ei meir realistisk planlegging.

I Sogn og Fjordane er det planlagt å byggje ut eit areal på 20 875 dekar i perioden 1984 - 1985. Dette er om lag 0,1 prosent av det totale landarealet på 18 634 km² i fylket. Dei aller fleste planteigane ligg lågare enn 300 m o.h., i eit høgdeområde som utgjer om lag 20 prosent av det totale landarealet. Av arealet under 300 m o.h. utgjer planteigane om lag 0,5 prosent.

Talet på registrerte planteigar er 764. Gjennomsnittleg teigstorleik er då 27,3 dekar.

I planrekneskapen vert ein planteig eller del av ein planteig oppfatta som utbygd når opparbeidinga er sett i gang. For til dømes bustadteigar vil dette vere når utgravinga av tomter har teke til. Dette har samband med at den fysiske strukturen har endra seg. Dersom utbygginga skjer etappevis, vil ein mellom to registreringstidspunkt definere delar av teigen som utbygd.

Tabell 1 viser at ein ventar å byggje ut 16 prosent (3 299 dekar) av utbyggingsarealet i dei første fire åra av planperioden, og 32 prosent (6 750 dekar) i dei siste åtte åra. Pr. år vert dette 825 dekar i første og 844 dekar i andre periode. I tillegg kjem arealet med ukjend utbyggingstidspunkt, som i fylket utgjer 52 prosent av det totale planlagde utbyggingsarealet. Dette er mykje samanlikna med resultat frå andre fylke.

Tabell 3 syner kor mykje areal dei einskilde kommunane har planlagt å byggje ut i perioden 1984 - 1995. Storleiken på planlagt utbyggingsareal varierar sterkt frå kommune til kommune. Sogndal, Luster og Flora skil seg ut med dei største areala.

Tabell 1. Planlagd utbygging etter utbyggingstidspunkt. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Planlagt utbyggingsareal i alt		Utbyggingstidspunkt		
		1984 - 1987	1988 - 1995	Veit ikkje
Dekar		Prosent		
20 875	100,0	15,8	32,2	51,9

4.2. Planstatus

I registreringsarbeidet er det gjort nytte av både oversiktsplanar på generalplannivå og reguleringsplanar. Retningslinene for utarbeiding av general- og reguleringsplanar er gitt i bygningslova av 1965 med endringar, sist av 27. mai 1983. Generalplanen skal mellom anna gi uttrykk for arealdisponeringa i kommunen på oversiktsplannivå og samstundes "tjene som rettleiing for utarbeiding av reguleringsplaner" (sjå § 20). Alle kommunar skal utarbeide generalplanar, og kommunestyret eller formannskapet er ansvarlege for at dette arbeidet vert gjort. Reguleringsplanen viser meir eller mindre detaljert korleis feltet er tenkt utbygd.

Føremålet med generalplanar er å samordne den fysiske, økonomiske og sosiale planlegginga i kommunane. Planperioden kan variere frå kommune til kommune, men ein periode på 12 år er vanleg. Over så lang tid vil ofte føresetnader som planen byggjer på endre seg. For å fylle intensjonane er det derfor naudsynt med revisjon og rullering av planen.

Generalplanen skal innehalde eit handlingsprogram der kommunen har prioritert og økonomisk vurdert dei oppgåver som skal løysast i dei første fire åra av generalplanperioden. Generalplanen skal altså gjere behandlinga av einskildsaker lettare ved å setje desse inn i ein større samanheng.

Arbeidet med oversiktsplanlegginga i Norge har gått seint, men har auka sterkt dei siste åra. Pr. mars 1984 hadde 24 prosent av kommunane i landet enno ikkje utarbeidd generalplan eller generalplanframlegg (tabell 2). Kommunane vart pålagde å utarbeide generalplan i 1965 (jfr. bygningslova § 20).

Tabell 2 syner at Sogn og Fjordane ligg langt etter gjennomsnittet for kommunane i landet når det gjeld status i generalplanarbeidet.

I planrekneskapen har ein registrert den formelle generalplanstatusen og om planteigen er regulert eller ikkje.

Tabell 3 syner planlagt utbyggingsareal i høve til generalplanstatus pr. 1. januar 1984.

2 576 dekar eller berre om lag 12 prosent av arealet gjekk inn i generalplanar som var godkjende av Miljøverndepartementet. Om lag 65 prosent eller 13 289 dekar av utbyggingsarealet var med i generalplanutkast under arbeid i kommunen eller i andre planar, f.eks. for område som ligg utanfor soneplanområda.

Pr. 1. januar 1984 hadde kommunane Sogndal, Lærdal, Årdal og Eid generalplanar som var godkjende av Miljøverndepartementet. Av desse er planane i Årdal og Eid av eldre dato. Tabell 3 viser då også at Årdal er i gang med arbeidet på eit nytt generalplanutkast. I resten av fylket er størstedelen av det planlagde utbyggingsarealet vist på generalplanframlegg under arbeid i kommunen eller andre plantypar.

Det planlagde utbyggingsarealet omfattar areal som går inn i stadfesta reguleringsplan eller i godkjent generalplan, og areal føreslått utbygd i planframlegg. Omfanget av registrerte planframlegg vil variere frå kommune til kommune avhengig av planleggingssituasjonen og planleggjarane sine vurderingar. Sjansen for at arealplanar som berre er med i planframlegg skal verte realiserte er truleg mindre enn for andre registrerte planar. Fordelinga etter planstatus i tabell 3 gir derfor ein peikepinn på omfanget av registreringane og sjansen for at planane vert realiserte i dei einskilde kommunane.

Tabell 4 syner at berre 12 prosent av arealet som er tenkt utbygd i perioden 1984 - 1987 er med i godkjende generalplanar, medan andelen er 22 prosent for perioden 1988-95. 63 prosent av utbyggingsarealet for perioden 1984-1987, er med i generalplanframlegg under arbeid i kommunen eller ikkje med i generalplansamanheng i det heile (anna). Vel to-tredelar av arealet med uvisst utbyggingstidspunkt var heller ikkje behandla i generalplansamanheng, dvs. areal i generalplanutkast under arbeid i kommunen og "anna".

Generalplanen skal i utgangspunktet vere rettleiande for detaljplanarbeidet i kommunane. I Sogn og Fjordane er 34 prosent av det planlagde utbyggingsarealet for perioden 1984-1995 regulert (tabell 5). Av det som er venta utbygd i tida 1984-87, er nær 35 prosent stadfesta regulert. Det tilsvarende talet for perioden 1988-95 er berre om lag 16 prosent. 44 prosent av arealet som ikkje har fått oppgitt tidspunkt for utbygging er stadfesta regulert. Dette fører til at vel to-tredelar av arealet i stadfesta reguleringsplanar har ukjend utbyggingstidspunkt. Sjølv reguleringsplanar som er stadfesta dei siste åra, har ein stor andel areal med ukjend utbyggingstidspunkt.

Tabell 6 syner ikkje nokon samanheng mellom andelen av stadfesta regulert areal og status i generalplanarbeidet. Av tabellen går det fram at andelen stadfesta regulert areal er minst for utbyggingsareal i godkjende generalplanar (15 prosent) og størst for generalplanframlegg som er vedteke i kommunen (44 prosent).

Tabell 2. Status i generalplanarbeidet pr. mars 1984¹ for kommunane i Sogn og Fjordane og i heile landet

	Antal kommuner i alt	Generalplan godkjent av Miljøverndepartementet	Generalplan vedteken i kommunen	Generalplan som har vore til uttale i fylkesutvalet	Ferdig generalplanframlegg	Ikkje utarbeidd generalplan
		Prosent				
Heile landet ²	451 100	45	16	12	3	24
Sogn og Fjordane	26 100	15	15	8	-	62

¹ Kjelde: Generalplanstatus pr. mars 1984, Planavdelinga i Miljøverndepartementet.

² Kvitsøy og Utsira er unnateke frå reglane i bygningslova.

Tabell 3. Planlagt utbyggingsareal etter kommune og generalplanstatus. Sogn og Fjordane 1984 - 1995.
 Dekar

Region/ kommune	Generalplanstatus pr. 1. januar 1984						Anna
	Planlagt utbyg- gings- areal i alt	General- plan god- kjent av Miljøvern- departe- mentet	General- plan ved- teke i kommunen	General- plan har vore til uttale i fylkes- utvalet	Ferdig utarbeid general- planfram- legg i kommunen	General- planut- kast under arbeid i kommunen	
I alt	20 875	2 576	1 772	3 238	-	12 529	760
<u>Ytre Sogn</u>	2 762	-	-	571	-	2 191	-
Gulen	1 580					1 580	
Solund	171					171	
Hyllestad	571			571			
Høyanger	440					440	
<u>Indre Sogn</u>	6 227	2 222	-	2 667	-	1 045	293
Vik	247					247	
Balestrand	203					203	
Leikanger	658			658			
Sogndal	2 053	1 857					196
Aurland	256					256	
Lærdal	448	365					83
Årdal	339					339	
Luster	2 023			2 009			14
<u>Indre Sunnfjord</u>	3 785	-	354	-	-	3 431	-
Askvoll	448					448	
Fjaler	505					505	
Gaular	773					773	
Jølster	861					861	
Førde	844					844	
Naustdal	354		354				
<u>Ytre Sunnfjord</u>	3 840	-	1 418	-	-	2 422	-
Flora	2 422					2 422	
Bremanger	1 418		1 418				
<u>Ytre Nordfjord</u>	2 450	354	-	-	-	1 642	454
Vågsøy	1 282					1 282	
Selje	360					360	
Eid	808	354					454
<u>Indre Nordfjord</u>	1 811	-	-	-	-	1 798	13
Hornindal	175					175	
Gloppen	205					192	13
Stryn	1 431					1 431	

Tabell 4. Planlagt utbyggingsareal etter utbyggingstidspunkt og generalplanstatus. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Utbyggings- tidspunkt	Generalplanstatus pr. 1. januar 1984							
	Planlagt utbyggings- areal i alt	General- plan god- kjent av Miljøvern- departe- mentet	General- plan ved- teke i kommunen	General- planen har vore til uttale i fylkes- utvalet	Ferdig utarbeid general- planfram- legg i kommunen	General- planut- kast under arbeid i kommunen	Anna	
								Dekar
I alt	20 875	100,0	12,3	8,5	15,5	-	60,0	3,6
1984-1987	3 299	100,0	12,0	1,4	23,4	-	53,4	9,8
1988-1995	6 750	100,0	22,3	5,4	16,3	-	55,4	0,6
Veit ikkje	10 826	100,0	6,3	12,6	12,6	-	64,9	3,7

Tabell 5. Planlagt utbyggingsareal etter utbyggingstidspunkt og reguleringsplanstatus. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Utbyggings- tidspunkt	Planlagt ut- byggingsareal i alt		Reguleringsstatus pr. 1. januar 1984		
			Stadfesta regulert	Under regulering	Anna
	Dekar		Prosent		
I alt	20 875	100,0	33,6	24,6	41,8
1984-1987	3 299	100,0	34,8	44,1	21,1
1988-1995	6 750	100,0	16,1	26,7	57,2
Veit ikkje	10 826	100,0	44,1	17,4	38,5

Tabell 6. Planlagt utbyggingsareal etter generalplanstatus og reguleringsplanstatus. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Generalplan- status	Planlagt ut- byggingsareal i alt		Reguleringsstatus pr. 1. januar 1984		
			Stadfesta regulert	Under regulering	Anna
	Dekar		Prosent		
Total	20 875	100,0	33,6	24,6	41,8
Generalplan godkjent av Miljø- verndepartementet	2 576	100,0	15,3	24,1	60,6
Generalplan vedteke i kommunen ..	1 772	100,0	44,4	4,4	51,2
Generalplan har vore til uttale i fylkesutvalet	3 238	100,0	30,2	10,3	59,5
Ferdig utarbeidd generalplanfram- legg i kommunen	-	-	-	-	-
Generalplanutkast under arbeid i kommunen	12 529	100,0	37,8	30,6	31,6
Anna	760	100,0	16,6	36,3	47,1

4.3. Utbyggingsføremål og byggjeklart areal

I samband med registreringa av utbyggingsføremål er det utarbeidd eit eige framlegg til klassifisering av planlagt bruk.¹ Hensikten med ei slik klassifisering er å finne ut kor store areal som er planlagt til ulike føremål i kommunane. I dette kapitlet vil ein studere variasjonar i hovudklassane bustad, industri, forretning og sentrum, institusjon og tekniske anlegg med omsyn på storleik, utbyggingstidspunkt, byggjeklart areal og reguleringsplanstatus. Tilfredsstillande opplysningar om fritids- hus var vanskeleg å få tak i, og areal til slik utbygging er derfor utelate i analysen. Vedlegg 1 inneheld ei nærare utgreiing om dei ulike utbyggingsføremåla.

Tabell 7 syner kor mykje av det planlagde utbyggingsarealet kommunane ynskjer å nytte til dei ulike føremåla. Tabellen gir berre den relative fordelinga. Planlagt bustadareal og industriareal pr. 1 000 innbyggjarar i kvar kommune er vist ved hjelp av stolpediagram i figur 1. For å få dei geografiske variasjonane betre fram, er planlagt bustadareal pr. 1 000 innbyggjarar også presentert i kartform (figur 2).

For Sogn og Fjordane fylke utgjer planlagt areal til bustadføremål 48 prosent av det totale planlagde utbyggingsarealet på 20 875 da (tabell 7). Areal til industri og lager utgjer 28 prosent. Til kvart av dei tre føremåla forretning og sentrumsutbygging, institusjonar og kommunikasjon og tekniske anlegg er det planlagt å nytte 5 prosent, medan 8 prosent er planlagt til andre føremål.

Det er elles stor variasjon frå kommune til kommune når det gjeld andel av areal til dei ulike føremåla.

Eid og Leikanger har, med 80 prosent, størst andel av planarealet spesifisert for bustadbygging. Her har Naustdal minst andel, med knapt 18 prosent (63 dekar) av det totale planlagde arealet. Derimot har den same kommunen størst andel industriareal, dvs. 70 prosent. Det meste av dette, om lag 200 da, er eit større område til masseuttak. Kommunane Vågsøy og Leikanger skil seg ut med små andelar planlagt industriareal, høvesvis 9 og 7 prosent. Det same gjeld kommunane Vik, Sogndal og Stryn.

I absolutte tal er det planlagt mest areal for industri og lager i Bremanger (913 dekar) og minst i Vik (26 dekar).

På regionnivå er det Ytre Nordfjord som har størst andel av areal til bustadføremål. Ytre Sogn og Ytre Sunnfjord har relativt mest industriareal, for ein stor del areal som ein håper å byggje ut i samband med oljeverksemd.

Når det gjeld forretnings- og sentrumsareal, er det regionane Indre Nordfjord og Indre Sunnfjord som har størst andelar. Fjaler og Førde skil seg ut med høvesvis 21 og 16 prosent.

Kommunane Solund og Sogndal har størst andel av institusjonsareal, med 11 prosent kvar.

Areal til kommunikasjon og tekniske anlegg er som regel ein liten del av det totale utbyggingsarealet. Unnatak er Gaular. Her er andelen på 44 prosent på grunn av planlagt utbygging av ein flyplass (330 dekar).

Til andre føremål er det på fylkesnivå avsett lite areal. Men i nokre kommunar er det planlagt å ta i bruk store område til idrettsføremål, særleg skianlegg. I Sogndal og Luster utgjer andre føremål høvesvis 30 prosent og 28 prosent. Dette er areal der utbygginga truleg kan kombinerast med annan utnytting av områda, til dømes skogbruk.

Ei samanlikning av planlagt utbyggingsareal areal pr. 1 000 innbyggjarar (figur 11) syner store variasjonar mellom kommunane. Gulen har planlagt å byggje ut mest pr. 1 000 innbyggjarar, 588 dekar, medan Gloppen har minst med 32 dekar. Det store talet for Gulen skuldast for ein stor del planlagt industriareal, men kommunen har og høg andel til bustadareal.

Gjennomsnitt for alle kommunane er 197 dekar pr. 1 000 innbyggjarar totalt, av dette 95 dekar til bustadareal, og 56 dekar til industriareal. Over halvparten av kommunane (17 av 26) planlegg å byggje ut mindre enn 100 dekar pr. 1 000 innbyggjarar (figur 2).

I tabell 8 er regionale forskjellar i utbyggingsføremål illustrert ved planarealet si tettstadtilknytning. Over halvparten, 52 prosent, av arealet ligg meir enn 1 km frå dei definerte tettstadsgransene. For desse områda er det ingen særskilte føremål som peikar seg ut. Fordelinga ligg nokså nært gjennomsnittet for heile fylket. Andelen bustadareal er 73 prosent både i 1 km-omlandet til store tettstader og innanfor det definerte tettstadsområdet til byen Florø. Relativt mest industriareal er planlagt innan 1 km frå høvesvis Florø og dei små tettstadene. Tabell 8 syner elles ein konsentrasjon av planlagt sentrums-/institusjonsareal innanfor tettstadene - både dei store og dei små.

Utbyggingstidspunkt for dei ulike føremålsklassane er presentert i tabell 9. Tabellen viser at 18 prosent av bustadarealet er planlagt utbygd i tida 1984-1987 og 37 prosent (3 753) frå 1988 til 1995. For 45 prosent av arealet er det ikkje gitt noko utbyggingstidspunkt. Samanlikna med andre fylke er dette talet høgt. Ein kan nemne at tilsvarende andelar i Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag er høvesvis 13 og 16 prosent.

Det rår særleg stor uvisse i samband med den planlagde utbygginga av arealet til industri- og lagerføremål. For 73 prosent av arealet kunne planleggjarane ikkje utala seg om når dei trudde utbygginga ville finne stad. Dette har truleg samband med at ein sjeldan veit til kva tid og kva type verksemd som vil spørje etter areal. Av dette og andre grunnar er det ynskjeleg for kommunane å ha ein del areal i reserve. Gjennom ein slik tomtepolitikk er dei sikra å vere med i konkurransen om nye industrietableringar.

Det er ikkje berre kommunar med mykje areal planlagt til næringsverksemd (industri og lager, forretning og sentrum) som har problem med å tidfeste tidspunktet for utbygging. Ei nærare granskning av talmaterialet viser at uvisse også gjeld for mange kommunar med stor andel bustadareal i planane.

Tabellane 10, 11 og 12 syner kor mykje areal som pr. 1. januar 1984 var byggjeklart og korleis dette varierte med utbyggingstidspunkt, reguleringsplanstatus og ulike føremål.

Med byggjeklart areal meiner ein det utbyggingsarealet der veg, vatn og kloakk er ført fram til feltet. Ved avgrensinga er det teke omsyn til at infrastrukturen skal vere dimensjonert for det aktuelle føremålet.

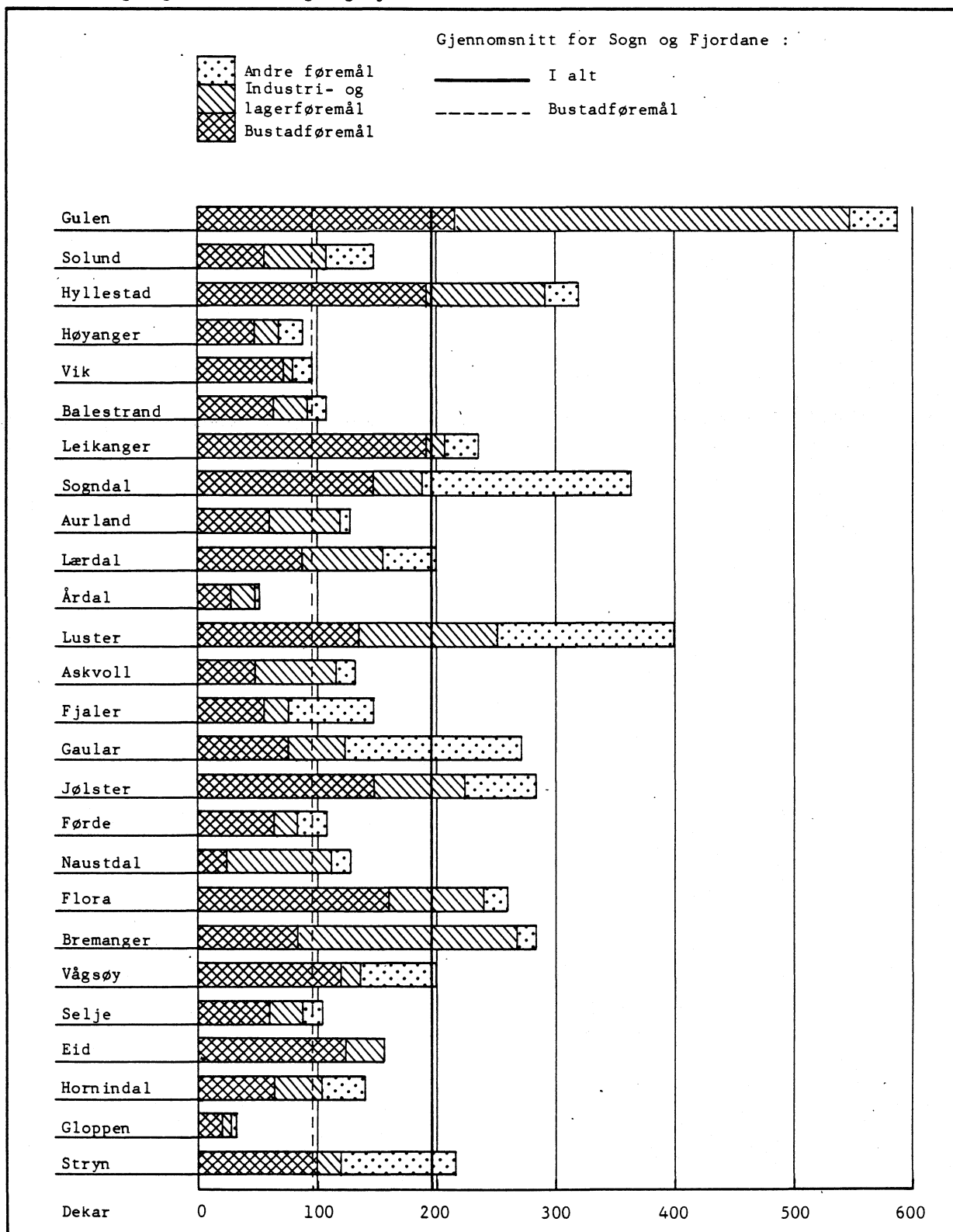
Arbeidet med å gjere utbyggingsfelte byggjeklare går truleg nokså parallelt med sjølve utbygginga av felte. Dette gjeld spesielt dei typar av utbygging kommunen har best styring med, til dømes bustad. I dei fleste tilfelle vil kommunane også få utgifter når byggjeklare felt ikkje vert utbygde.

Byggjeklart areal utgjer 29 prosent eller 6 078 dekar av det samla planlagde utbyggingsarealet i Sogn og Fjordane. Av dette er 1 899 dekar tenkt nytta til bustadføremål, medan vel 26 prosent eller 1 583 dekar er planlagt for industri- og lagerutbygging (tabell 10). Føremålsklassane forretning/sentrum og institusjonsutbygging har om lag 55 prosent av arealet definert som byggjeklart. Truleg har desse høge andelane samband med at slike føremål har ei klar tettstadtilknytning (tabell 8).

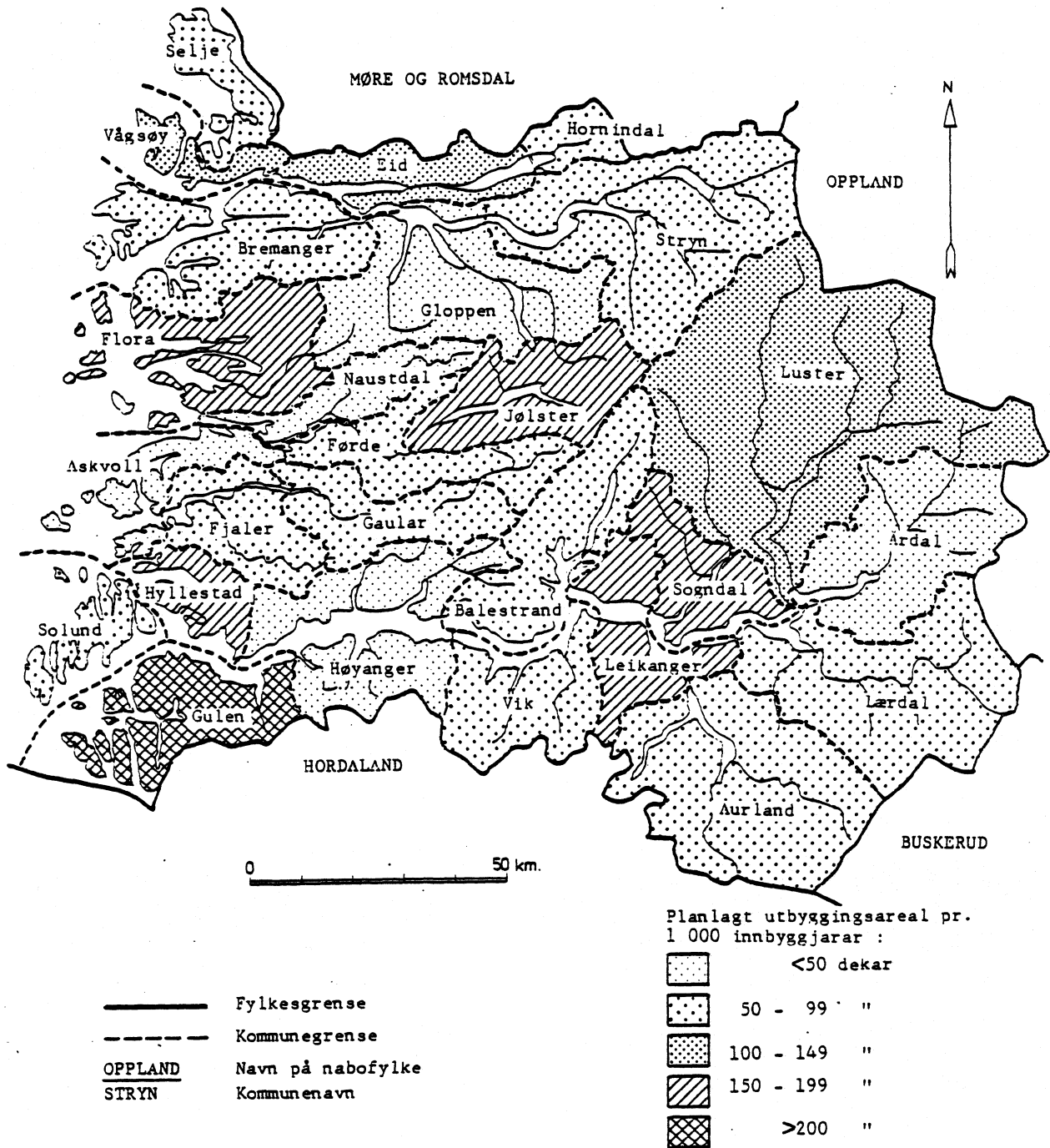
Tabell 11 syner at berre 20 prosent eller 1 217 dekar av det byggjeklare arealet er lokalisert til planteigar med venta utbyggingsstart i perioden 1984-1987. For heile 56 prosent av det byggjeklare arealet er det ikkje gitt opp noko tidspunkt for utbygging. For øvrig er om lag 70 prosent av arealet som er planlagt utbygd i perioden 1984-1987 ikkje byggjeklart.

Av tabell 12 går det fram at område med stadfesta reguleringsplan har størst andel byggjeklart areal (42 prosent). For areal som berre er behandla i oversiktsplanar er den same andelen 27 prosent og for teigar under regulering 14 prosent.

Figur 1. Planlagt utbyggingsareal pr. 1 000 innbyggjarar totalt og til bustad- og industri- og lagerformål. Sogn og Fjordane. 1984-1995

Figur 2. Planlagt utbyggingsareal til bustadformål pr. 1 000 innbyggjarar. Sogn og Fjordane. 1984-1995

Tabell 7. Planlagt utbyggingsareal etter kommune og føremål. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Region/ kommune	Planlagt utbyggings- areal i alt		Føremål					Kommunika- sjon og tekniske anlegg	Anna
			Bustad	Industri og lager	Forret- ningar og sentrum	Insti- tusjon	Anna		
I alt	20 875	100,0	48,2	28,2	5,3	4,9	5,1	8,3	
Ytre Sogn	2 762	100,0	44,0	45,1	4,1	1,2	3,0	2,7	
Gulen	1 580	100,0	36,4	56,9	4,8	-	1,9	-	
Solund	171	100,0	36,8	36,3	4,7	10,5	-	11,7	
Hyllestad	571	100,0	60,2	30,8	3,9	-	5,1	-	
Høyanger	440	100,0	53,0	24,8	1,4	3,2	5,2	12,5	
Indre Sogn	6 227	100,0	46,0	21,3	4,2	6,1	2,5	19,9	
Vik	247	100,0	72,9	10,5	6,1	6,9	2,4	1,2	
Balestrand	203	100,0	59,6	27,1	-	6,4	2,0	4,9	
Leikanger	658	100,0	81,6	7,3	6,7	0,5	4,0	-	
Sogndal	2 053	100,0	41,1	10,4	4,9	11,4	2,2	29,9	
Aurland	256	100,0	44,9	48,4	2,7	-	1,6	2,3	
Lærdal	448	100,0	44,0	34,6	4,5	7,1	0,9	8,9	
Årdal	339	100,0	54,9	34,5	2,1	8,6	-	-	
Luster	2 023	100,0	33,8	29,0	3,4	2,4	3,4	28,0	
Indre Sunnfjord	3 785	100,0	41,9	28,6	11,1	4,9	10,4	3,1	
Askvoll	448	100,0	36,6	52,7	1,6	8,5	0,7	-	
Fjaler	505	100,0	38,2	14,1	21,4	8,3	2,2	15,8	
Gaular	773	100,0	27,3	18,4	7,2	2,7	44,4	-	
Jølster	861	100,0	52,8	25,9	12,2	4,6	-	4,4	
Førde	844	100,0	59,2	19,4	15,8	2,6	3,0	-	
Naustdal	354	100,0	17,8	69,5	2,8	6,8	3,1	-	
Ytre Sunnfjord	3 840	100,0	49,5	42,7	1,0	5,4	0,8	0,7	
Flora	2 422	100,0	61,3	29,9	1,1	6,6	1,1	-	
Bremanger	1 418	100,0	29,4	64,4	0,8	3,4	0,1	1,8	
Ytre Nordfjord	2 450	100,0	66,6	14,8	3,4	4,2	10,9	-	
Vågsøy	1 282	100,0	60,2	8,7	5,5	7,6	18,1	-	
Selje	360	100,0	59,2	25,3	3,6	1,9	10,0	-	
Eid	808	100,0	80,1	19,9	-	-	-	-	
Indre Nordfjord	1 811	100,0	47,6	13,4	10,6	6,6	7,1	14,7	
Hornindal	175	100,0	46,3	27,4	12,6	-	4,0	9,7	
Gloppen	205	100,0	64,9	19,0	2,9	6,8	6,3	-	
Stryn	1 431	100,0	45,3	10,8	11,5	7,4	7,5	17,5	

Tabell 8. Planlagt utbyggingsareal etter føremål og lokalisering. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Tettstad- tilknytning	Planlagt utbyggings- areal i alt		Føremål					Anna
			Bustad	Industri og lager	Forret- ningar og sentrum	Insti- tusjon	Kommunika- sjon og tekniske anlegg	
I ALT	20 875	100,0	48,2	28,2	5,3	4,9	5,1	8,3
Utan tettstadtilknytning .	10 860	100,0	45,7	29,8	3,0	2,2	6,7	12,6
I små tettstader ¹	2 450	100,0	54,4	21,1	10,2	8,0	2,2	4,2
Innan 1 km frå små tettstader	2 351	100,0	31,3	42,6	5,2	9,0	3,0	8,9
I store tettstader ²	2 220	100,0	50,7	17,8	14,8	8,3	6,4	2,0
Innan 1 km frå store tettstader	1 187	100,0	73,0	15,2	4,3	4,2	3,3	-
I Florø	1 113	100,0	72,7	18,6	1,2	6,6	1,0	-
Innan 1 km frå Florø	694	100,0	33,9	52,0	1,9	10,7	1,6	-

¹ 200-999 innbyggjarar. ² 1 000 innbyggjarar og fleire.

Tabell 9. Planlagt utbyggingsareal etter føremål og utbyggingstidspunkt. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Føremål	I alt		1984 -	1988 -	Veit ikkje
	Dekar		1987	1995	
I ALT	20 875	100,0	15,8	32,3	51,9
Bustadareal	10 060	100,0	18,2	37,3	44,5
Industri- og lagerareal	5 897	100,0	6,6	20,2	73,2
Forretnings- og sentrumsareal	1 107	100,0	13,4	44,4	42,3
Institusjonsareal	1 028	100,0	15,6	47,9	36,6
Kommunikasjonsareal og tekniske anlegg ...	1 058	100,0	48,1	21,1	30,8
Anna	1 725	100,0	15,1	34,8	50,1

Tabell 10. Planlagt utbyggingsareal etter føremål og byggjeklart areal. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

	Planlagt utbyggingsareal i alt	Føremål					Kommunikasjon og tekniske anlegg	Anna
		Bustad	Industri og lager	Forretningar og sentrum	Institusjon			
Dekar								
I ALT	20 875	10 060	5 897	1 107	1 028	1 058	1 725	
Byggjeklart	6 078	1 899	1 583	626	566	223	1 181	
Ikkje byggjeklart	14 797	8 161	4 314	481	462	835	544	
Prosent								
I ALT	100,0	48,2	28,3	5,3	4,9	5,1	8,2	
Byggjeklart	100,0	31,2	26,1	10,3	9,3	3,7	19,4	
Ikkje byggjeklart	100,0	55,2	29,2	3,2	3,1	5,6	3,7	
I ALT	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Byggjeklart	29,1	18,9	26,8	56,5	55,1	21,1	68,5	
Ikkje byggjeklart	70,9	81,1	73,2	43,5	44,9	78,9	31,5	

Tabell 11. Planlagt utbyggingsareal etter tidspunkt for starta utbygging og byggjeklart areal. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

	I alt	Byggjestart			
		1984 - 1987 ¹	1988 - 1995	Veit ikkje	
		Dekar	Prosent		
I ALT	20 875	100,0	20,2	28,0	51,8
Byggjeklart	6 078	100,0	20,0	24,0	56,0
Ikkje byggjeklart	14 797	100,0	20,2	29,6	50,2

¹ Omfattar arealet til dei planteigar som vert venta utbygd i tidsrommet 1984 - 1987 og dei planteigar kor utbyggingsarbeidet venteleg startar opp i perioden 1984 - 1987 og vert avslutta i andre del av planperioden (1988 - 1995).

Tabell 12. Planlagt utbyggingsareal etter reguleringsplanstatus og byggjeklart areal. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Reguleringsplanstats	I alt		Byggjeklart	Ikkje byggjeklart
	Dekar	Prosent		
I ALT	20 875	100,0	29,1	70,9
Stadfesta regulert	7 017	100,0	42,1	57,9
Under regulering	5 139	100,0	14,4	85,6
Anna	8 719	100,0	27,4	72,6

4.4. Eigartilhøve og planlagt erverv

For mange kommunar har tilgangen på rågrunn til tider vore ein av flaskehalsane i bustadbygginga. Kommunane har fått hovudansvaret for at det er tilstrekkeleg tilgang på tomter, sjøl om det ikkje finst nokon lovregel som regulerer dette. Ansvar på området vert uttrykt både i stortingsmeldingar og i fylkesplanen for Sogn og Fjordane.

I følgje fylkesplanen har kommunane ansvar for å utarbeide bustadbyggjeprogram og å sørge for tilstrekkeleg tilgang på byggjeklare tomter. Desse tomteareala bør vere så store og tilrettelagde at dei kan gi vekstimpulser for vidare utvikling. Kommunane bør sjølv kunne formidle om lag 2/3 av tomtene.

St.meld. nr. 12 (1981-82) om boligpolitikk inneheld ikkje noko kvantifisert mål i denne samanhengen¹, men det står nemnt at kommunane bør stå for ein større del enn dei har gjort tidlegare. Vidare bør oppgjøp av tomter skje etter faste planar og utbygging bør skje i samsvar med generalplan.

I Sogn og Fjordane eig kommunane og kommunale tomteselskap 34 prosent av det planlagde utbyggingsarealet (tabell 13). Ein del av det planlagde utbyggingsarealet som er klassifisert som privateigd kan tidlegare ha vore kommunalt formidla. Det er høgst ulikt i kor stor grad kommunane engasjerer seg i arealpolitikken. I Sogn og Fjordane har kommunane fram til 1995 planlagt å erverve 46 prosent (dvs. om lag 6 300² dekar) av utbyggingsareal som no er i privat eller andre sitt eige²). Dette fører til at 65 prosent av utbyggingsarealet for planperioden venteleg vil verte formidla gjennom kommunane, anten ved at kommunane allereie eig arealet eller ved at dei har planlagt å tileigne seg det. I tillegg kjem areal som tidlegare er kommunalt formidla.

Relativt sett eig kommunane mest av areal planlagt til industri og lager (44 prosent). I absolutt storleik er dei kommunale andelane størst for planlagt bustadareal, om lag 3 500 dekar eller 35 prosent av arealet til dette føremålet. I gjennomsnitt for Sogn og Fjordane fylke har kommunane planar om å tileigne seg 59 prosent av privat areal som er tenkt nytta til bustadbygging. Dersom ein ser på arealet kommunane eig pr. 1. januar 1984 og det arealet dei har planlagt å tileigne seg fram til 1995, kjem ein betre ut enn tilrådinga frå departementet (St.meld. nr. 94 1974 - 1975) om at kommunane bør formidle to-tredelar av bustadtomtene. Summen av kommunalt eigd og planlagt erverva bustadareal er 72 prosent. Ein bør merke seg at spreidd bustadbygging er halde utanfor planrekneskapen. Registreringar gjort samstundes med datainnsamlinga til planrekneskapen tyder på at nesten halvparten av bustadbygginga i den første fireårsperioden vil skje som spreidd utbygging. Når det gjeld areal til industri- og lagerverksemd har kommunane planlagt å erverve om lag 38 prosent av utbyggingsarealet som i dag ikkje er i kommunal eige. Samla utgjer det industriarealet kommunane eig no og det dei har planlagt å tileigne seg 3 847 dekar. Dette er 65 prosent av det planlagde industri- og lagerarealet.

Når ein ser på eigartilhøve etter generalplanstatus, ser ein at den kommunale andelen er minst for areal som er med i godkjent generalplan, 15 prosent (tabell 14). Dette er litt overraskande. Ei forklaring kan vere at kommunane har formidla vidare ein del av arealet i godkjende planar, spesielt av det som er stadfesta regulert. Vidare legg ein merke til at det finst planar om erverv av om lag halvparten av det privateigde utbyggingsarealet som ikkje har vore politisk behandla i oversiktsplan-samanheng (om lag 4 200 dekar). Det føreligg politiske vedtak på å erverve 350 dekar av dette.

¹ I den forrige meldinga (St. meld. nr. 92 (1974-75)) heitte det at kommunane bør formidle to-tredelar av bustadtomtene. ² Det er politiske vedtak på å erverve om lag 550 dekar.

Tabell 13. Planlagt utbyggingsareal etter føremål og eigartilhøve. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Formål	I alt		Privat	Komm./komm. tomteselskap	Andre	Kommunalt planlagt erverv av areal som ikkje er i kommunalt eige
	Dekar	Prosent				
I ALT	20 875	100,0	62,8	34,4	2,8	46,0
Bustad	10 060	100,0	63,8	34,8	1,4	58,7
Industri og lager	5 897	100,0	50,8	44,3	4,9	37,5
Forretning og sentrum	1 107	100,0	71,1	21,1	7,8	28,8
Institusjon	1 028	100,0	61,8	36,7	1,6	57,5
Kommunikasjon og tekniske anlegg	1 058	100,0	69,8	27,0	3,1	31,6
Anna	1 725	100,0	89,0	9,7	1,3	22,0

Tabell 14. Planlagt utbyggingsareal etter generalplanstatus og eigartilhøve. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Generalplanstatus	I alt		Privat	Komm./komm. tomteselskap	Andre	Kommunalt planlagt erverv av areal som ikkje er i kommunalt eige
	Dekar	Prosent				
Total	20 875	100,0	62,8	34,4	2,8	46,0
Generalplan godkjent av Miljøverndepartementet	2 576	100,0	84,8	15,2	-	50,6
Generalplan vedtøken av kommunen	1 772	100,0	74,4	22,2	3,4	24,4
Generalplan vore til uttale i fylkesutvalget	3 238	100,0	51,1	47,2	1,7	37,4
Ferdigutarbeid generalplan- framlegg	-	-	-	-	-	-
Generalplanutkast under arbeid i kommunen	12 529	100,0	59,0	37,4	3,7	50,6
Anna	760	100,0	74,1	24,2	1,7	42,7

5. AREALBRUK

For å kunne vurdere kva verknader den fysiske planlegginga har på arealbruken er det registrert kva slag areal som er planlagt til utbyggingsføremål. Slike registreringar kan gi eit inntrykk av den arealpolitikken dei ulike kommunane fører. Nedbygging av dyrka og dyrkbar jord er av særleg interesse. Eit viktig mål i arealressurspolitikken er å redusere bruken av desse areala til utbyggingsføremål. Hovudmotivet for jordvernet er å ... "sikre mulighetene for matvareproduksjon på lang sikt og i påkommende krise- og avstengningssituasjoner" (NOU 1984:15 "Jordvernpolitikken s. 48). Når det gjeld arealbrukskonfliktar, til dømes mellom jordvern og utbyggingsinteresser, føresett utredninga at det skjer ei avveiging med referanse til kommunale generalplanar.

På den andre sida kan ein streng jordvernpraksis føre til at nye utbyggingsområde vert liggjande i stor avstand frå tidlegare utbygde område med ledig infrastruktur og eit etablert sosialt miljø. I tillegg kan ei ny utbygging komme i konflikt med til dømes skogsbruksinteresser og/eller naturvern- og friluftsiinteresser. Kostnadene ved å byggje på uproduktivt areal er dessuten ofte store.

Framstillinga av arealsituasjonen i planteigane er gjort ved hjelp av økonomisk kartverk. Før ein går nærare inn på resultatata, vert det gitt eit kort oversyn over arealbruken i Sogn og Fjordane - samla og for tettstader med minst 1 000 innbyggjarar. Ein vil også presentere oppgåver over tillatt omdisponering av dyrka areal i tida 1972 - 1983.

5.1 Arealbruk i Sogn og Fjordane

Samla areal i Sogn og Fjordane med øyar i saltvatn er 18 634 km². Av dette ligg nesten 80 prosent høgare enn 300 m over havet. Folkemengda var pr. 1. januar 1984 106 050 innbyggjarar, noko som tilsvarar 5,7 innbyggjarar pr. km².

Etter tabell 15 er om lag 1 prosent av arealet i Sogn og Fjordane rekna som bebygd. Jordbruksareal og produktivt skogsareal utgjer høvesvis 3 prosent og 13 prosent av det samla arealet i fylket. Ein legg merke til store andelar av open fastmark (23 prosent) og lågproduktivt areal (45 prosent).

Tabell 16 syner Landbruksdepartementet sin statistikk over tillate omdisponering av dyrka jord i Sogn og Fjordane i perioden 1972-83. Den tillatne omdisponeringa var på 5 268 dekar. 66 prosent av dette arealet vart avgitt til byggjegrund i form av frådelling av einskildtomter, medan 33 prosent av omdisponert areal vart stadfesta i reguleringsplan. Tabellen syner elles at det har vore ein tendens til nedgang i tillate omdisponering av dyrka mark i perioden 1972-83, frå omlag 630 dekar pr. år i perioden 1972-75 til om lag 270 dekar pr. år i perioden 1980-83. Landbruksdepartementet sin statistikk gir opplysningar om den dyrka jorda som er tillate omdisponert og ikkje om den faktiske omdisponeringa. Det finst ikkje sikre opplysningar om kor mykje av denne "planlagde" omdisponeringa som faktisk skjer og til kva tid den eventuelt skjer. Ein kan gå ut i frå at ein del av arealet også har vorte registrert i planrekneskapen.

Registreringa av arealbruken i tettstader med over 1 000 innbyggjarar frå 1965 og 1975 syner at bebygd areal auka med 3 060 dekar i denne tiårsperioden (tabell 17). I 1975 var 58 prosent av det bebygde arealet i tettstadene bustadareal, medan areal til industri-, lager- og bergverksføremål utgjorde 18 prosent.

Tabell 18 syner kva type areal som vart teke i bruk til utbyggingsføremål i tettstader med 1 000 innbyggjarar og fleire i Sogn og Fjordane i perioden 1965-75. Av eit bebygd areal på 11 910 dekar i 1975 var 8 820 dekar (74 prosent) bebygd i 1965. Det vart i perioden med andre ord bygd ned 3 090 dekar, 41 prosent av dette var jordbruksjord. Av denne jordbruksjorda vart 58 prosent nytta til bustader.

Tabell 15. Arealbruk i Sogn og Fjordane¹

I alt Km ²	Bebygd areal	Jordbruksareal		Skogbruksareal		Myr og våtmark	Open fastmark	Lågprod. areal	Vatn
		Fulldyrka	Anna	Produktivt	Anna				
Prosent									
18 634	100	2	1	13	11	2	23	45	3

¹ Tala byggjer på registreringar frå det landsomfattande prosjektet Arealbruk i Norge (sjå G. Strøm (1985)). Den relative uvissa er størst for klassar med lågast andelar.

Tabell 16. Avgang av dyrka jord ved omdisponering etter jordlova, regulering etter bygningslova og ved oreigning i Sogn og Fjordane 1972 - 1983¹

Periode	Avgang Dekar	I alt	Avgitt til		Stadfesta regulert til anna enn jordbruksføremål
			Skogplanting	Byggje grunn ²	
Prosent					
I alt	5 268	100,0	1,3	66,2	32,5
1972-1975	2 535	100,0	1,3	74,9	23,8
1976-1979	1 648	100,0	1,8	56,4	41,8
1980-1983	1 085	100,0	0,3	60,7	39,0

¹ K j e l d e: Stortingsmeldingane: Om praktiseringen av jord- og konsesjonslovgivingen. ² Ved frådeling av enkelttomter.

Tabell 17. Bebygd areal i store tettstader¹ i Sogn og Fjordane 1965 - 1975

Arealbruk	1965	1975
	Hektar (10 dekar)	
Bebygd areal i alt	885	1 191
Bustadareal ²	516	691
Bergverk, industri og lagerareal ²	161	213
Forretnings- og sentrumsareal ²	46	55
Institusjonsareal, park- og idrettsanlegg ²	69	101
Trafikkterminalar, tekniske anlegg og offentleg parkeringsplass ³ ...	27	46
Gjennomfartsvegar og lokale vegar utanom bebygde område	66	85

¹ Tettstader med minst 1 000 innbyggjarar. ² Inkl. lokale vegar og parkeringsplassar. ³ Omfattar også parkeringsplassar utanom bebygde område.

K j e l d e: Arealbruksstatistikk for tettsteder. NOS B 333.

Tabell 18. Bebygd areal i store tettstader i 1975, etter arealbruk i 1965. Sogn og Fjordane

Arealbruk 1965	I alt	Bustad- areal ¹	Berg- verk, indu- stri og lager- areal ¹	Forret- nings- og sent- rums- areal ¹	Insti- tusjons- areal, park- og idretts- anlegg ¹	Trafikk- terminal ¹ , tekniske anlegg og offentlege parkerings- plass ²	Gjennom- fartsveg og lok. vegar utanom bebygde område
I alt	1 191	691	213	55	101	46	85
Bebygd areal	882	506	162	49	72	27	66
Jordbruksareal	126	73	(18)	(3)	21	(2)	(9)
Skogareal	103	77	(14)	-	(4)	-	(8)
Anna ubebygd areal ³	80	35	(19)	(3)	(4)	(17)	(2)
Prosent							
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bebygd areal	74,1	73,2	76,1	89,1	71,2	58,7	77,6
Jordbruksareal	10,6	10,6	8,4	5,5	20,8	4,3	10,6
Skogareal	8,6	11,1	6,6	-	4,0	-	9,4
Anna ubebygd areal ³	6,7	5,1	8,9	5,5	4,0	37,0	2,4
I alt	100,0		17,9	4,6	8,5	3,9	7,1
Bebygd areal	100,0	57,4	18,4	5,5	8,2	3,1	7,5
Jordbruksareal	100,0	57,9	14,3	2,4	16,7	1,6	7,1
Skogareal	100,0	74,8	13,6	-	3,9	-	7,8
Anna ubebygd areal ³	100,0	43,8	23,8	3,8	5,0	21,3	2,5

¹ Inkludert lokale vegar og parkeringsplassar. ² Omfattar også parkeringsplassar utanom bebygde område. ³ Omfattar også vatn. ( ) Tal i parentes har større relativ uvisse enn 20 prosent.

K j e l d e: Arealbruksstatistikk for tettsteder. NOS B 333.

5.2 Noverande arealsituasjon i planteigane

I tabellane 19-24 vert det presentert talmateriale som syner korleis arealsituasjonen i planteigane varierer etter kommune, planstatus, lokalisering og utbyggingsføremål.

Bebyggingsareal utgjer ein liten del av det samla planarealet både på fylkesnivå og i dei fleste regionane. Indre Sunnfjord er i så måte eit unnatak blant regionane, noko som vesentleg skuldast den store delen av bebyggingsareal som er planlagt utnytta i Førde. I denne kommunen har ein vedteke å byggje ein ny flyplass, medan den gamle er planlagt utbygd til industri-, lager- og forretningsføremål. Desse områda utgjer om lag to-tredelar av det bebygde arealet i planteigane i Førde.

Om lag 19 prosent eller 3 940 dekar av arealet i planteigane er jordbruksareal. Dette er 0,7 prosent av det totale jordbruksarealet i fylket (jfr. tabell 15), og tilsvarar ei årleg nedbygging på om lag 330 dekar.

Tabell 16 viste at det i tida 1972-83 vart godkjent ei nedbygging av jordbruksareal på 440 dekar i snitt pr. år. Men jordvernet vart betydelig skjerpa i perioden, og såleis vart det frå 1980 til 1983 årleg berre tillatt omdisponert 270 dekar. Dersom dei kommunale planane blir gjennomførde, vil ein derfor i planperioden (1984 - 1995) få ein årleg auke i nedbygging av jordbruksareal i høve til dei siste fire åra. Samanliknar ein med forrige 12-årsperiode, vil ein derimot få ei minking av nedbygd jordbruksareal.

Nesten halvparten av jordbruksarealet det er planar om å byggje ned ligg i Indre Sogn. Her utgjer jordbruksareal om lag 29 prosent av samla planareal.

Den aller største delen av arealet i planteigane, 37 prosent eller 7 800 dekar, er produktiv skog. På fylkesnivå utgjer produktiv skog 13 prosent av det totale arealet, og av dette er det planlagt å byggje ut 0,3 prosent. Over ein-tredel av dei områda med produktiv skog ein har planar om å byggje ned ligg i Indre Sogn. I Sogndal utgjer produktivt skogsareal 1 300 dekar eller 63 prosent av arealet i planteigane.

I Flora er det planlagt nedbygging av over 1 100 dekar produktiv skog, og i Hornindal utgjer denne arealtypen 82 prosent av samla areal i planteigane. Dette er likevel ikkje meir enn 167 dekar.

3 160 dekar av det planlagde utbyggingsarealet er klassifisert som "anna areal". Dette er 15 prosent av utbyggingsarealet. Ein god del av dette ligg i område der det enno ikkje er gjort marklagsklassifisering på økonomisk kartverk, men særleg i ytre strøk er mykje av dette uproduktivt areal.

Av utbyggingsarealet er 560 dekar eller om lag 3 prosent dyrkingsjord.

Tabellen 20 syner korleis arealsituasjonen i planteigane fordeler seg i høve til generalplanstatus. Tidlegare (tabell 3) er det vist at størstedelen av det planlagde arealet føreligg på generalplanutkast under arbeid i kommunen eller i andre plantypar. Kun 12 prosent av planteigane høyrer inn under godkjente generalplanar. Av dette er 10 prosent fulldyrka jordbruksareal og 57 prosent produktiv skog.

Tabell 21 viser korleis arealtilhøva varierer med reguleringsplanstatus. Andelen av jordbruksjord er størst innafor regulert areal, medan tendensen er motsett for areal i oversiktsplanar.

I tabell 22 er arealtypeane samanlikna etter utbyggingsperiode. Av areala med planlagt utbyggingsstart i 1984-87 er 27 prosent jordbruksjord og 46 prosent produktiv skog. I perioden 1986-95 er det planlagt å starte utbygging av areal samansett av 21 prosent jordbruksjord og 50 prosent produktiv skog. Over halvparten av utbyggingsarealet er ufordelt med omsyn til utbyggingstidspunkt, av dette er nesten 15 prosent jordbruksjord og 27 prosent produktiv skog.

Tabell 23 viser utbyggingsføremål i høve til noverande arealbruk. Over halvparten av jordbruksarealet som ein har planar om å byggje ned er tenkt nytta til bustader. Av produktiv skog er bustadandelen 66 prosent, eller 5 164 dekar.

Både i absolutte og relative tal er det størst press på jordbruksareal innanfor eksisterande tettstadgrenser. Dette er vist i tabell 24. Av planarealet i små og store tettstader er det høvesvis 41 og 32 prosent jordbruksareal. Byen Florø er då halden utanfor. Her ligg andelen på 13 prosent, som er godt under gjennomsnittet for heile fylket (19 prosent) - og i same sjiktet som område utan tettstadtilknytning og 1 km-omlandet til tettstadene. Det kan nemmast at den planlagde nedbygginga i tettstader med minst 1 000 innbyggjarar er noko mindre enn det som vart faktisk nedbygd frå 1965 til 1975.

Tabell 19. Planlagt utbyggingsareal etter kommune og noverande arealbruk.¹ Sogn og Fjordane 1984-1995

Region/ kommune	Planlagt utbyggings- areal i alt		Noverande arealbruk							
			Be- bygd areal	Full- dyrka jord- bruks- areal	Anna jord- bruks- areal	Produk- tivt skog- areal	Anna skog- areal	Myr og våt- mark	Open fast- mark	Anna areal ²
	Dekar		Prosent							
I alt	20 875	100,0	2,0	10,5	8,3	37,4	5,3	3,4	17,8	15,1
<u>Ytre Sogn</u>	2 762	100,0	1,6	7,6	7,0	18,8	14,4	4,3	38,5	7,8
Gulen	1 580	100,0	0,4	1,2	4,7	6,0	20,9	7,0	56,5	3,4
Solund	171	100,0	-	-	4,7	12,3	-	4,7	42,1	36,3
Hyllestad	571	100,0	3,2	13,7	12,6	33,8	11,4	-	14,2	11,2
Høyanger	440	100,0	4,3	25,9	9,1	47,5	0,5	-	4,3	8,4
<u>Indre Sogn</u>	6 227	100,0	1,3	17,6	11,2	43,0	1,5	1,3	10,4	13,7
Vik	247	100,0	2,4	44,5	3,6	44,9	-	-	-	4,5
Balestrand	203	100,0	0,5	34,0	14,8	48,8	-	-	-	2,0
Leikanger	658	100,0	1,4	22,8	29,8	37,8	-	-	0,6	7,6
Sogndal	2 053	100,0	0,4	8,2	2,1	63,4	0,9	2,0	1,5	21,5
Aurland	256	100,0	0,8	20,7	35,2	10,2	-	-	3,5	29,7
Lærdal	448	100,0	0,9	24,1	10,9	28,3	-	-	21,9	13,8
Årdal	339	100,0	5,0	35,1	8,6	41,6	9,4	-	-	0,3
Luster	2 023	100,0	1,5	15,7	12,6	30,8	2,2	2,1	25,0	10,2
<u>Indre Sunnfjord</u>	3 785	100,0	5,4	11,6	5,5	40,3	2,2	9,0	9,1	16,9
Askvoll	448	100,0	0,2	4,9	2,2	0,2	-	2,7	49,1	40,6
Fjaler	505	100,0	1,4	16,6	5,0	39,4	3,8	6,7	7,3	19,8
Gaular	773	100,0	-	1,9	1,8	34,3	3,0	30,1	6,2	22,6
Jølster	861	100,0	1,6	23,1	10,5	52,7	0,5	4,8	0,1	6,7
Førde	844	100,0	21,1	9,7	5,2	47,0	-	2,4	2,0	12,6
Naustdal	354	100,0	1,4	10,2	7,6	59,6	10,2	-	5,6	5,4
<u>Ytre Sunnfjord</u>	3 840	100,0	1,0	5,0	4,5	37,1	11,2	2,1	23,0	16,1
Flora	2 422	100,0	1,5	6,0	4,2	46,4	12,9	2,4	5,5	21,1
Bremanger	1 418	100,0	0,1	3,2	5,0	21,2	8,3	1,6	53,0	7,6
<u>Ytre Nordfjord</u>	2 450	100,0	1,4	4,6	15,1	34,2	1,9	3,6	27,3	11,8
Vågsøy	1 282	100,0	2,3	4,5	25,1	14,4	1,8	4,1	33,7	14,2
Selje	360	100,0	0,6	9,2	11,9	5,3	1,1	5,0	57,8	9,2
Eid	808	100,0	0,5	2,6	0,6	78,6	2,5	2,4	3,7	9,2
<u>Indre Nordfjord</u>	1 811	100,0	1,1	8,6	5,2	45,5	3,4	0,4	5,6	30,2
Hornindal	175	100,0	1,1	30,3	1,1	59,4	-	3,4	-	4,6
Gloppen	205	100,0	3,4	1,0	3,4	81,5	-	-	0,5	10,2
Stryn	1 431	100,0	0,8	7,0	5,9	38,6	4,3	0,1	7,0	36,2

¹ Etter Økonomisk kartverk. ² Omfattar lågproduktive areal, ufordelt areal og vatn.

Tabell 20. Planlagt utbyggingsareal etter generalplanstatus og noverande arealbruk¹. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

	Plan- lagt utbyg- gings- areal i alt	Noverande arealbruk							
		Be- bygd areal	Full dyrka jord- bruks- areal	Anna jord- bruks- areal	Produk- tivt skog- areal	Anna skog- areal	Myr og våt- mark	Open fast- mark	Anna areal ²
Dekar									
I alt	20 875	422	2 201	1 740	7 809	1 113	719	3 710	3 161
Generalplan godkjent av Miljø- verndepartementet	2 576	14	264	81	1 478	18	57	153	511
Generalplan vedteke i kommunen ..	1 772	7	81	98	512	153	23	771	127
Generalplan vore til uttale i fylkesutvalget	3 238	58	542	513	1 065	110	42	590	318
Ferdig utarbeidd generalplan- framlegg i kommunen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Generalplanutkast under arbeid i kommunen	12 529	340	1 277	1 019	4 160	812	594	2 190	2 137
Anna	760	3	37	29	594	20	3	6	68
Prosent									
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Generalplan godkjent av Miljø- verndepartementet	12,3	3,3	12,0	4,6	18,9	1,6	7,9	4,1	16,2
Generalplan vedteke i kommunen ..	8,5	1,7	3,7	5,7	6,6	13,7	3,2	20,8	4,0
Generalplanforslag vore til uttale i fylkesutvalget	15,5	13,7	24,6	29,5	13,6	9,9	5,9	15,9	10,1
Ferdigutarbeid generalplan- framlegg i kommunen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Generalplanutkast under arbeid i kommunen	60,0	80,6	58,0	58,6	53,2	73,0	82,6	59,0	67,6
Anna	3,6	0,7	1,7	1,7	7,6	1,8	0,4	0,2	2,2
I alt	100,0	2,0	10,5	8,3	37,4	5,3	3,4	17,8	15,1
Generalplan godkjent av Miljø- verndepartementet	100,0	0,5	10,2	3,1	57,4	0,7	2,2	5,9	19,8
Generalplan vedteke i kommunen ..	100,0	0,4	4,6	5,5	28,9	8,6	1,3	43,5	7,2
Generalplanframlegg vore til uttale i fylkesutvalget	100,0	1,8	16,7	15,8	32,9	3,4	1,3	18,2	9,8
Ferdig generalplanframlegg i kommunen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Generalplanutkast under arbeid i kommunen	100,0	2,7	10,2	8,1	33,2	6,5	4,7	17,5	17,1
Anna	100,0	0,4	4,9	3,8	78,2	2,6	0,4	0,8	8,9

¹ Etter Økonomisk kartverk. ² Sjå note til tabell 19.

Tabell 21. Planlagt utbyggingsareal etter noverande arealsituasjon¹ og reguleringsplanstatus. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Regulerings- planstatus	Planlagt utbyggings- areal i alt		Noverande arealbruk							
			Be- bygd areal	Full- dyrka jord- bruks- areal	Anna jord- bruks- areal	Produk- tivt skog- areal	Anna skog- areal	Myr og våt- mark	Open fast- mark	Anna areal ²
I alt	20 875	100,0	2,0	10,5	8,3	37,4	5,3	3,4	17,8	15,1
Stadfesta regulert ..	7 017	100,0	2,1	12,5	9,3	29,7	3,2	2,6	22,5	18,0
Under regulering	5 139	100,0	1,3	12,7	8,0	42,7	5,1	6,0	11,6	12,6
Anna	8 719	100,0	2,4	7,7	7,8	40,5	7,2	2,6	17,6	14,3

¹ Etter Økonomisk kartverk. ² Sjå note til tabell 19.

Tabell 22. Planlagt utbyggingsareal etter noverande arealbruk og tidspunkt for utbyggingsstart. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Bygge- start	Planlagt utbyggings- areal i alt		Noverande arealbruk							
			Be- bygd areal	Full- dyrka jord- bruks- areal	Anna jord- bruks- areal	Produk- tivt skog- areal	Anna skog- areal	Myr og våt- mark	Open fast- mark	Anna areal
Total	20 875	100,0	2,0	10,5	8,3	37,4	5,3	3,4	17,8	15,1
1984-1987 ¹	4 211	100,0	2,0	16,7	10,0	46,4	3,0	5,0	4,8	12,1
1988-1995	5 838	100,0	3,7	12,3	9,0	50,1	2,8	1,7	6,0	14,4
Veit ikkje	10 826	100,0	1,1	7,2	7,3	27,1	7,6	3,8	29,1	16,7

¹ Omfattar alt areal som er venta utbygd i tidsrommet 1984 - 1987, også delar av planteigar der arbeidet vert avslutta i andre del av planperioden (1988 - 1995).

Tabell 23. Planlagt utbyggingsareal etter noverande arealsituasjon¹ og føremål. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Region/ kommune	Plan- lagt utbyg- gings- areal i alt	Noverande arealbruk							
		Be- bygd areal	Full- dyrka jord- bruks- areal	Anna jord- bruks- areal	Produk- tivt skog- areal	Anna skog- areal	Myr og våt- mark	Open fast- mark	Anna areal ¹
Dekar									
I alt	20 875	422	2 201	1 740	7 809	1 113	719	3 710	3 161
Bustad	10 060	136	1 019	1 114	5 164	675	137	978	837
Industri/bergverk	5 897	149	355	203	1 319	379	256	1 979	1 257
Forretning/sentrum	1 107	98	294	65	197	15	8	180	250
Institusjon	1 028	23	297	177	326	12	20	81	92
Kommunikasjon/teknisk anlegg	1 058	15	49	43	190	25	217	140	379
Anna	1 725	1	187	138	613	7	81	352	346
Prosent									
I alt	100,0	2,0	10,5	8,3	37,4	5,3	3,4	17,8	15,1
Bustad	100,0	1,4	10,1	11,1	51,3	6,7	1,4	9,7	8,3
Industri/bergverk	100,0	2,5	6,0	3,4	22,4	6,4	4,3	33,6	21,3
Forretning/sentrum	100,0	8,9	26,6	5,9	17,8	1,4	0,7	16,3	22,6
Institusjon	100,0	2,2	28,9	17,2	31,7	1,2	1,9	7,9	8,9
Kommunikasjon/teknisk anlegg	100,0	1,4	4,6	4,1	18,0	2,4	20,5	13,2	35,8
Anna	100,0	0,1	10,8	8,0	35,5	0,4	4,7	20,4	20,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bustad	48,2	32,2	46,3	64,0	66,1	60,6	19,1	26,4	26,4
Industri/bergverk	28,4	35,3	16,1	11,7	16,9	34,1	35,6	53,3	39,8
Forretning/sentrum	5,3	23,2	13,4	3,7	2,5	1,3	1,1	4,9	7,9
Institusjon	4,9	5,5	13,5	10,2	4,2	1,1	2,8	2,2	2,9
Kommunikasjon/teknisk anlegg	5,1	3,6	2,2	2,5	2,4	2,2	30,2	3,8	12,0
Anna	8,3	0,2	8,5	7,9	7,8	0,6	11,3	9,5	10,9

¹ Sjå note til tabell 19.

Tabell 24. Planlagt utbyggingsareal etter noverande arealsituasjon¹ og lokalisering. Sogn og Fjordane 1984 - 1995

Tettstad- tilknytning	Planlagt utbyggings- areal i alt		Bebyggd areal	Fyll- dyrka jord- bruks- areal	Anna jord- bruks- areal	Produk- tivt skog- areal	Anna skog- areal	Myr og våt- mark	Open fast- mark	Anna areal ²
	Dekar	Prosent								
I alt	20 875	100,0	2,0	10,5	8,3	37,4	5,3	3,4	17,8	15,1
Uten tettstadtilknytning	10 860	100,0	0,7	6,7	7,2	35,2	6,5	5,0	21,0	17,6
I små tettstader ³	2 450	100,0	3,8	25,6	15,2	33,8	1,6	2,0	9,8	8,3
Innan 1 km frå små tettstader	2 351	100,0	0,6	8,6	6,3	42,1	0,4	2,2	30,7	9,1
I store tettstader ⁴ ...	2 220	100,0	9,3	19,7	11,9	28,6	1,5	-	11,5	17,6
Innan 1 km frå store tettstader	1 187	100,0	0,3	5,2	8,3	62,8	1,9	2,4	6,2	12,9
I Florø	1 113	100,0	2,2	9,8	3,1	50,2	5,2	3,3	4,6	21,5
Innan 1 km frå Florø ..	694	100,0	0,1	4,8	5,9	33,1	34,6	2,2	11,8	7,5

¹ Etter Økonomisk Kartverk. ² Sjå note 2 til tabell 19. ³ Sjå note 1 til tabell 8. ⁴ Sjå note 2 til tabell 8.

6. LITTERATUR

- Engebretsen, Ø. (1982): Arealbruk i norske byer og tettsteder. Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå 82/7. Oslo
- Lone, Ø. (1980): Hovedklassifisering i arealregnskapet. Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå 80/8. Oslo
- Martinsen A. og H. Steinbakk (1983): Planregnskap for Rogaland 1981 - 1994. Hovedresultater. Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå 83/4. Oslo
- Mickelson A. og H. Steinbakk (1983): Planregnskap for Akerhus 1981 - 1994. Hovedresultater. Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå 83/5. Oslo
- Otterstad V. og H. Steinbakk: Planregnskap for Sør-Trøndelag 1981 - 1994. Hovedresultater. Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå 83/23. Oslo
- Steinbakk, H. (1982): Planregnskap for Østfold 1981 - 1994. Hovedresultater. Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå 82/35. Oslo
- Steinbakk, H. og Wessel, T. (1985): Planregnskap for Møre og Romsdal 1984 - 1995. Hovedresultat. Rapportar frå Statistisk Sentralbyrå 85/14. Oslo
- Strøm, Guro Dale (1985): Arealressurser i Norge - Egenskaper ved og bruk av arealer. Hovedoppgave ved Universitetet i Oslo, Geografisk institutt
- Vogt, T. (1981): Planregnskapet - Ressursregnskap for fysisk planlegging. Rapporter fra Statistisk Sentralbyrå 81/27. Oslo
- Statistisk Sentralbyrå (1981): Ressursregnskap. Statistiske analyser nr. 46. Oslo
- Kommunal- og arbeidsdepartementet (1975): St.meld. nr. 92 (1974-1975) Om visse boligspørsmål
- Kommunal- og arbeidsdepartementet (1981): St.meld. nr. 12 (1981-1982) Om boligpolitikk
- NOU 1980:8: Kommunal tomteformidling
- NOU 1984:15: Jordvernpolitikken
- Bygningslova av 1965
- Nordisk arealklassifisering. Rapport frå en av nordiska utskottet før Miljøstatistik tillsatt arbeidsgrupp Nordisk Statistisk Sekretariat

KLASSIFISERING AV PLANLAGDE UTBYGGINGSFØREMÅL

I denne rapporten er utbyggingsføremåla delt inn i 6 hovudklassar. Nedanfor er det vist kva utbyggingsføremål desse klassane omfattar, vidare er det vist talet på planteigar i kvar underklasse og storleiken på arealet.

I den første planrekneskapan for Sogn og Fjordane (1984-1995) er det registrert 764 planteigar med tilsaman 20 875 dekar utbyggingsareal. Den gjennomsnittlege storleiken er om lag 27 dekar.

I alt 306 teigar med nærare 48 prosent av utbyggingsarealet er planlagt nytta til bustadføremål. Det alt vesentlege av dette gjeld bygging av småhus. Den gjennomsnittlege teigstorleiken for areal planlagt til bustadføremål er 33 dekar.

Til industri-, lager- og bergverksføremål er det tilsaman planlagt å byggje ut 5 897 dekar fordelt på 173 planteigar. Gjennomsnittet er altså 34 dekar. 94 prosent av arealet er spesifisert som mellom industri og lagerføremål. Areal planlagt for bergverksdrift omfattar tilsaman 241 dekar.

Planlagt forretnings- og sentrumsareal utgjer 94 planteigar med en samla storleik på 1 107 dekar. Vidare er det planar om å nytte 1 028 dekar til ulike typar institusjonar. Dei viktigaste undergruppene har følgjande fordeling; 336 dekar (29 teigar) til undervisningsføremål, 159 dekar (23 teigar) til helse og sosialinstitusjonar, 354 dekar (24 teigar) til kultur- og underhaldningsføremål.

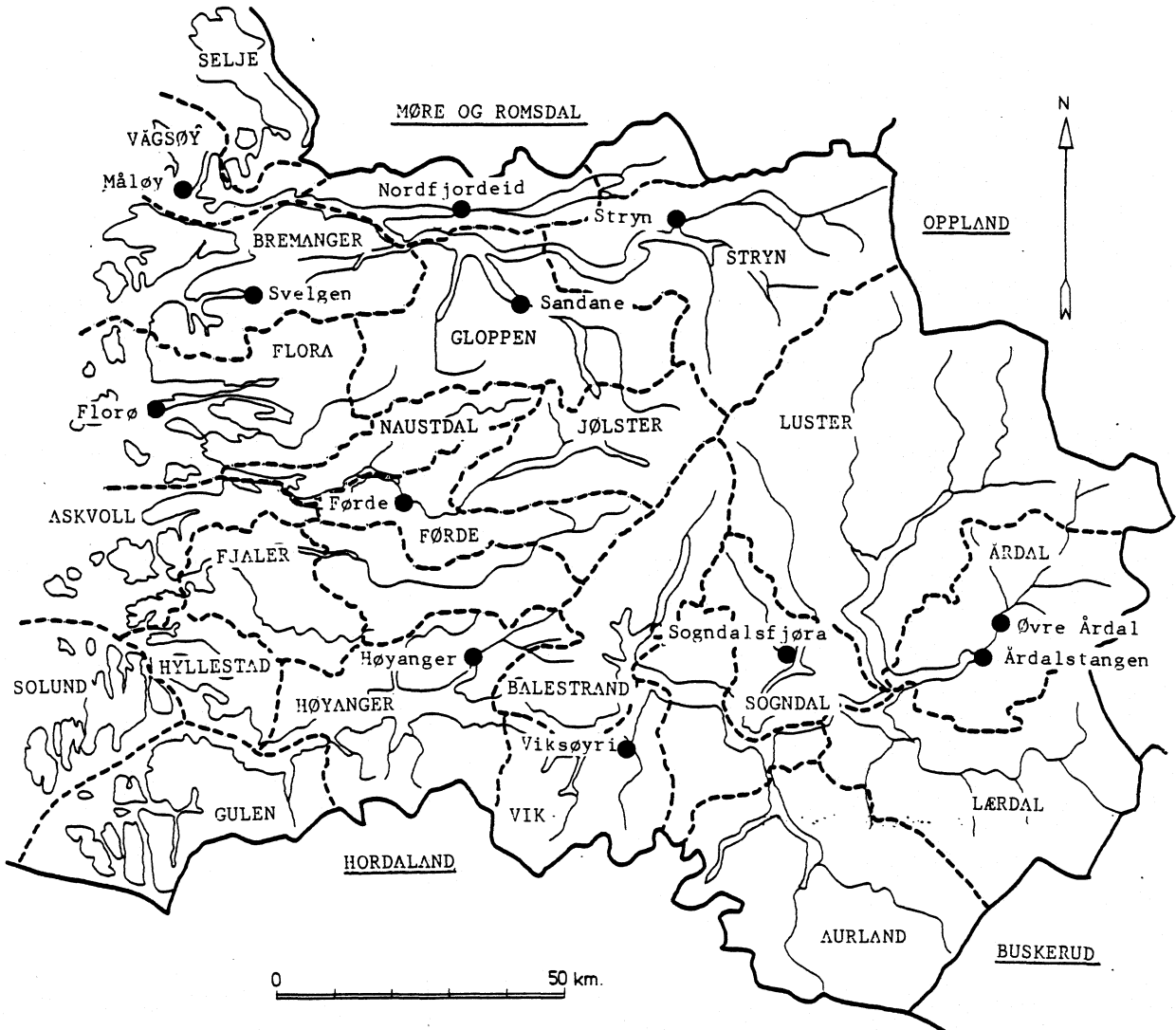
I hovudklassen som er kalla "friareal" er det 26 planteigar med i alt 1 694 dekar. Mesteparten vil verte nytta til bygging av idrettsanlegg (1 539 dekar).

Planlagt areal til kommunikasjon er på 939 dekar, fordelt på 60 planteigar. Største undergruppa er hamnelager med tilsaman 255 dekar. Avlaup og renovasjon er dei største gruppene under klassen teknisk anlegg, kor ein tilsaman har registrert 119 dekar. I samband med utbygging av landbruksområde (gartneri ol.) har ein registrert 3 planteigar på tilsaman 31 dekar.

Planlagt utbyggingsareal etter utbyggingsføremål. Sogn og Fjordane 1984-1995	Antall regi- strerte teigar	Arealet i dekar
I alt	<u>764</u>	<u>20 875</u>
1 Bustad	<u>306</u>	<u>10 060</u>
11 Bustadareal småhus	305	10 054
111 frittliggjande einbustad	240	7 601
112 einbustad i rekkje, kjede, terasse, atrium	14	159
119 ufordelt småhus	51	2 294
13 Bustadareal ufordelt	1	6
2 Industri og lager	<u>173</u>	<u>5 897</u>
21 Industri- og lagerareal	170	5 656
211 industriareal	8	85
212 lagerareal	7	58
219 ufordelt industri og lager	155	5 513
22 Bergverksareal	3	241
3 Forretnings- og sentrumsareal	<u>94</u>	<u>1 107</u>
31 Detalj- og agenturhandel	22	149
32 Privat og personleg tenesteyting, offentleg og privat administrasjon	29	372
39 Ufordelt	43	586

Planlagt utbyggingsareal etter utbyggingsføremål. Møre og Romsdal 1984-1995		Antall regi- strerte teigar	Arealet i dekar
4	Institusjonsareal	<u>89</u>	<u>1 028</u>
41	Areal til undervisningsføremål	29	336
411	grunnskular	22	200
412	vidaregåande skular	4	82
413	annan undervisning og forskning	2	51
419	ufordelt	1	3
42	Areal til helse- og sosialteneste ved institusjonar	23	159
421	helsetenester (sjukehus, aldersheim, sjuke og pleieheim o.l.)	9	94
422	andre (ungdomsheim, barnehage o.l.)	14	65
43	Kultur og underhaldning	24	354
431	religiøs verksemd	6	45
432	gravlund	11	96
433	anna (kino, bibliotek, teater, museum, grende- forsamlingshus, samfunnshus o.l.)	7	213
44	Anna institusjonsareal (forsvars- og sivilforsvarsanlegg, brannstasjon, politistasjon, fengsel mv.)	1	6
49	Ufordelt institusjonsareal	12	173
5	Friareal	<u>26</u>	<u>1 694</u>
52	Opparbeida friareal	26	1 694
521	campingplass, teltplass, bade plass, opparbeida park o.l. ..	3	146
522	idrettsanlegg (med bygningar og andre institusjonar)	22	1 539
529	ufordelt	1	9
6	Kommunikasjonsareal	<u>60</u>	<u>939</u>
64	Lufthavn, sjøflyhavn	1	331
65	Terminalar for gods og person transport	4	18
66	Hamneareal, kaianlegg (inkl. lager mv.)	10	255
67	Småbåthamn og naustområde	23	179
671	småbåthamn	20	157
672	naustområde	3	22
68	Parkeringsareal	18	103
69	Ufordelt	4	53
7	Tekniske anlegg	<u>13</u>	<u>119</u>
71	Kraftforsyning	1	13
72	Vassforsyning	2	7
73	Avlaup	7	23
74	Renovasjon	2	74
76	Anlegg for televerket	1	2
8	Landbruksområde	<u>3</u>	<u>31</u>
81	Jordbruk, landbruksbygg, gartnerier o.l.	3	31

Figur 1. Kommunegrenser og tettsteder¹⁾ i Sogn og Fjordane

Teiknforklaring

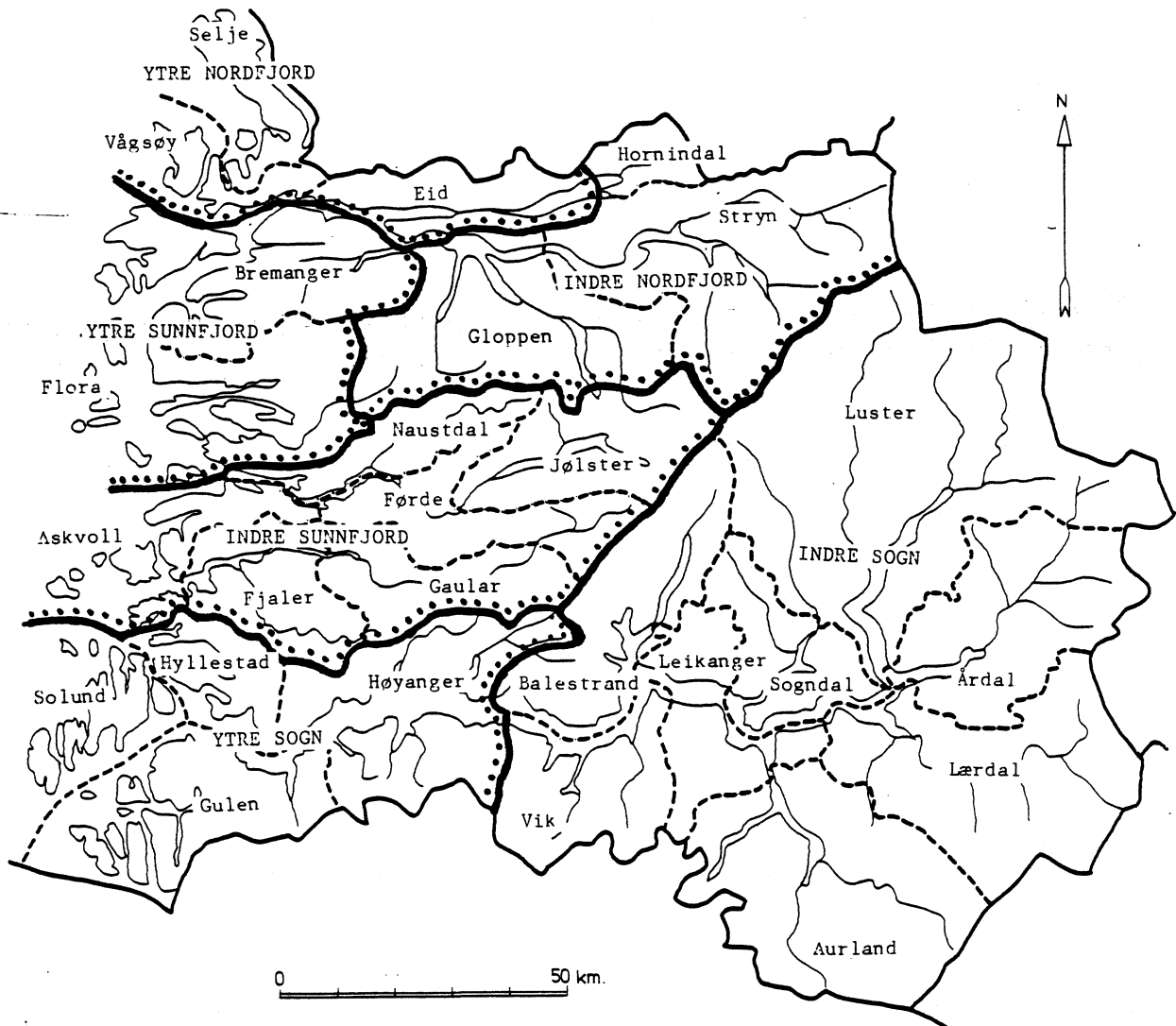
————	Fylkesgrense
-----	Kommunegrense
<u>OPPLAND</u>	Namn på nabofylke
<u>VÅGSØY</u>	Kommunenavn
Måløy	Namn på tettsted

Tettsteder etter bebygd areal i 1975

● 0 - 499 hektar

1) Se note 1, figur 1.

Figur 2. Regioninndeling i Sogn og Fjordane

Teiknforklaring

—————	Fylkesgrense
.....	Regiongrense
-----	Kommunegrense
Aurland	Namn på kommune
INDRE SOGN	Namn på region

KLASSIFISERING AV PLANLAGT BRUK - PLANREKNESKAPEN 1984 - 1995

1. BOLIGAREAL

- 11 Boligareal, småhus
  - 111 Frittliggende enebolig
  - 112 Rekke-, kjede-, terrasse- og atriumhus
  - 113 Andre småhus (to- og firemannsbolig o.l.)
  - 119 Ufordelt, småhus
- 12 Boligareal, blokker
  - 121 Frittliggende boligblokker, 4 etasjer og mindre
  - 122 Frittliggende boligblokker over 4 etasjer
  - 123 Andre store bolighus (bygårder, karre o.l.)
  - 129 Ufordelte blokker
- 13 Boligareal ufordelt
  - 131 Blokker og småhus
  - 139 Ufordelt boligareal

2. INDUSTRI-, LAGER- OG BERGVERKSAREAL

- 21 Industri- og lagerareal
  - 211 Industriareal
  - 212 Lagerareal
  - 213 Foredlingsanlegg for fisk
  - 214 Landanlegg ved oppdrettsfiske
  - 219 Ufordelt industri og lager
- 22 Bergverksareal
  - 220 Bergverksareal (bergverk, sandtak, grustak, torvtak o.l.)

3. FORRETNING- OG SENTRUMSAREAL

- 31 Detalje- og agenturhandel
  - 310 Detalje- og agenturhandel
- 32 Privat og personlig tjenesteyting, offentlig og privat administrasjon
  - 320 Privat og personlig tjenesteyting, offentlig og privat administrasjon
- 39 Ufordelt forretnings- og sentrumsareal
  - 390 Ufordelt forretnings- og sentrumsareal

4. INSTITUSJONSAREAL

- 41 Areal til undervisningsformål
  - 411 Grunnskoler
  - 412 Videregående skole
  - 413 Annen undervisning og forskning
  - 419 Ufordelt
- 42 Areal til helse- og sosialtjenesten ved institusjoner
  - 421 Helsetjenester (sykehus, aldershjem, syke- og pleiehjem o.l.)
  - 422 Andre (ungdomshjem, barnehage o.l.)
  - 429 Ufordelt
- 43 Kultur og underholdning
  - 431 Religiøs virksomhet (kirker, bedehus o.l.)
  - 432 Gravlund
  - 433 Annet (kino, bibliotek, teater, museum, grende- og forsamlingshus, samfunnshus o.l.)
  - 439 Ufordelt

44 Annet institusjonsareal (forsvars- og sivilforsvarsanlegg, brannstasjon, politistasjon, fengsel mv.)

49 Ufordelt institusjonsareal
 491 Institusjonsareal uten nærmere spesifisering
 499 Offentlige formål uten nærmere spesifisering

5. FRIAREAL

51 Hytter og fritidshus
 510 Hytter og fritidshus

52 Opparbeidet friareal
 521 Campingplass, teltplass, badeplass og opparbeidet park o.l.
 522 Idrettsanlegg (med bygninger og andre installasjoner)
 529 Ufordelt

6. KOMMUNIKASJONSAREAL

61 Vegareal
 611 Riksveg
 612 Fylkesveg
 613 Lokale gjennomfartsveger
 614 Andre lokale veger
 615 Avkjørselsareal fra riks- og fylkesveg
 616 Gang- og sykkelveg, gatetun
 617 Soner mv. for støyskjerming
 619 Ufordelt

62 Areal til jernbane, forstadsbane og sporvei med eget spor
 620 Areal til jernbane, forstadsbane og sporvei med eget spor

63 Areal til taubane og skiheis
 630 Areal til taubane og skiheis

64 Lufthavn, sjøflyhavn
 640 Lufthavn, sjøflyhavn

65 Terminaler for gods og persontransport (rutebil, sporvogn o.l.)
 650 Terminaler for gods og persontransport (rutebil, sporvogn o.l.)

66 Havneareal, kaianlegg (inkl. lager-/bryggeområder, m.m.)
 660 Havneareal, kaianlegg (inkl. lager-/bryggeområder, m.m.)

67 Småbåthavn
 671 Småbåthavn
 672 Naustområde
 673 Ufordelt

68 Parkeringsareal
 680 Parkeringsareal

69 Ufordelt
 690 Ufordelt

7. TEKNISKE ANLEGG

71 Kraftforsyning
 710 Kraftforsyning

72 Vannforsyning
 720 Vannforsyning

73 Avløp
730 Avløp

74 Renovasjon
740 Renovasjon

75 Offentlige tilfluktsrom
750 Offentlige tilfluktsrom

76 Anlegg for televerket
760 Anlegg for televerket

79 Ufordelt
790 Ufordelt

8. LANDBRUKSOMRÅDER

81 Jordbruk (inkl. landbruksbebyggelse, gartneri mv.)
810 Jordbruk (inkl. landbruksbebyggelse, gartneri mv.)

82 Skogbruk
820 Skogbruk

83 Ufordelt
830 Ufordelt

9. ANNET AREAL

91 Naturvernområde
910 Naturvernområde

92 Friluftsområde
920 Friluftsområde

93 Arealvernet etter lov om kulturminne og bygningsfredning
930 Arealvernet etter lov om kulturminne og bygningsfredning

94 Andre spesialområder
940 Andre spesialområder

99 Ufordelt
990 Ufordelt

Trykt 1984

- Nr. 84/1 Naturressurser og miljø 1983 Foreløpige nøkkeltall fra ressursregnskapene for energi, mineraler, skog, fisk og areal Sidetall 100 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-1993-0
- 84/2 Torstein Bye: Energisubstitusjon i næringssektorene i en makromodell Sidetall 47 Pris kr 12,00 ISBN 82-537-2042-4
- 84/3 Trygdedes inntekts- og boforhold 1980 Sidetall 89 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2040-8
- 84/4 Jon Åge Vestøl: Kommunale avfallsbehandlingsanlegg Miljøstandard Sidetall 78 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2062-9
- 84/5 Bjørg Moen: Bibliography of Population Studies in Norway Bibliografi over befolkningsstudier i Norge Sidetall 114 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2045-9
- 84/6 Grete Dahl: Folketrygden. Korttidsytelser og stønad ved yrkesskade Sidetall 26 Pris kr 12,00 ISBN 82-537-2069-6
- 84/7 Tiril Vogt: Social Indicators and Environmental Dimensions Sidetall 33 Pris kr 12,00 ISBN 82-537-2060-2
- 84/8 Otto Carlsen: Pasientstatistikk 1982 Statistikk fra Det økonomiske og medisinske informasjonssystem Sidetall 61 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2066-1
- 84/9 Herdis Thorén Amundsen: Statistiske metoder for analyse av samvariasjon i kategoriske data Sidetall 228 Pris kr 24,00 ISBN 82-537-2074-2
- 84/10 Audun Rosland: Vannkraftutbygging - Reguleringsinngrep - Virkninger på fisk Sidetall 127 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2102-1
- 84/11 Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Arene 1970 - 1984 Sidetall 75 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2081-5
- 84/12 Arne Faye og Helge Herigstad: Friluftsliv i Norge 1970 - 1982 Sidetall 77 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2092-0
- 84/13 Jon Paschen Knudsen: Boligstandard Variasjoner innen og mellom byer Sidetall 66 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2088-2
- 84/14 Erling Siring og Emil Spjøtvoll: Regresjonsanalyse med et stort antall variable Sidetall 55 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2122-6
- 84/15 Sindre Børke: Folke- og bolig telling 1980 Dokumentasjon Sidetall 211 Pris kr 24,00 ISBN 82-537-2112-9
- 84/16 Stein Opdahl: Aleneforeldres levekår og tidsbruk Sidetall 188 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2127-7
- 84/17 Alette Schreiner og Tor Skoglund: Virkninger av oljevirkosomhet i Nord-Norge Sidetall 43 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2118-8
- 84/18 Morten Reymert: Import- og eksportlikninger i KVARTS Utleddning, estimering og simulering med likninger for utenrikshandelen Sidetall 83 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2123-4
- 84/19 Børre Nordby: Valg av ferietype Sidetall 53 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2197-8
- 84/20 Arne Ljones: Energiundersøkelsen 1983 Om energibruk og energiøkonomisering i private husholdninger Sidetall 62 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2130-7
- 84/21 Johan Haldal: Kvalitetskontrollundersøkelsen for Folke- og bolig tellingen 1980 Sidetall 115 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2140-4
- 84/22 Sindre Børke: Tilleggsundersøkelsen til Folke- og bolig telling 1980 Om muligheter for å erstatte skjema med registeropplysninger i senere folke- og bolig tellinger Sidetall 61 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2136-6
- 84/23 Roar Bergan: MINK En finansiell ettermodell til MSG En MSG-rapport Sidetall 71 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2138-2
- 84/24 Yngvar Holm: Engrosomsetningsindeks Sidetall 18 Pris kr 12,00 ISBN 82-537-2141-2
- 84/25 Morten Jensen og Morten Reymert: Kvartalsmodellen KVARTS - modellbeskrivelse og teknisk dokumentasjon Sidetall 87 Pris kr 18,00 ISBN 82-537-2139-0

Trykt 1985

- 85/1 Naturressurser og miljø 1984 Foreløpige nøkkeltall fra ressursregnskapene for miljø, energi, mineraler, skog, fisk og areal Sidetall 94 Pris kr 30,00 ISBN 82-537-2133-1
- 85/2 Aktuelle skattetall 1984 Current Tax Data Sidetall 44 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-2142-0
- 85/3 Eva Ivås og Gunnar Sollie: MODIS IV Detaljerte virkningstabeller for 1983 Sidetall 268 Pris kr 45,00 ISBN 82-537-2153-6
- 85/4 Lorents Lorentsen og Kjell Roland: Markedet for råolje Historisk utvikling. Teorier og modeller. Prisprognoser Sidetall 58 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-2145-5
- 85/5 Morten Reymert og Carl-Erik Schulz: Eksport og markedsstruktur Eksportutvikling og markedsandeler for Norge og andre land 1963 - 77 Sidetall 149 Pris kr 30,00 ISBN 82-537-2155-2
- 85/6 Elisabeth Fadum, Katalin Nagy og Tiril Vogt: Referansearkiv for naturressurs- og forurensningsdata: Emnekatalog for ferskvann Sidetall 313 Pris kr 50,00 ISBN 82-537-2159-5
- 85/7 Arne Rideng, Knut Ø. Sørensen og Kjetil Sørli: Modell for regionale befolkningsframskrivinger Sidetall 71 Pris kr 25,00 ISBN 82-537-2162-5
- 85/8 Kjetil Sørli: MATAUK En modell for tilgang på arbeidskraft, revidert modell og framskriving av arbeidsstyrken 1983 - 2000 Sidetall 81 Pris kr 25,00 ISBN 82-537-2163-3
- 85/9 Hilde Olsen, Morten Reymert og Pål Ulla: Det norske nasjonalregnskapet. Dokumentasjonsnotat nr. 20 - Kvartalsvis nasjonalregnskap - Dokumentasjon av beregningsopplegget Sidetall 97 Pris kr 25,00 ISBN 82-537-2167-6
- 85/11 Liv Argel: Avisenes bruk av statistikk Resultater fra en postundersøkelse i oktober 1984 Sidetall 34 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-2185-4
- 85/12 Anders Harildstad: Det norske nasjonalregnskapet Dokumentasjonsnotat nr. 19 Arbeidskraftregnskapet - Beregning av arbeidskraftforbruket i varehandel Sidetall 45 Pris kr 25,00 ISBN 82-537-2186-2
- 85/13 Vidar Knudsen: En kvartalsmodell for boliginvesteringer estimert på norske data for perioden 1966 - 1978 Sidetall 46 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-2206-0
- 85/14 Hogne Steinbakk og Terje Wessel: Planrekneskap for Møre og Romsdal 1984 - 1995 Hovudresultat Sidetall 56 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-2209-5
- 85/15 Tore Høy, Terje Wessel og Hogne Steinbakk: Planrekneskap for Sogn og Fjordane 1984 - 1995 Hovudresultat Sidetall 49 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-2210-9

Pris kr 20,00

Publikasjonen kjem ut i kommisjon hos H. Aschehoug & Co. og
Universitetsforlaget, Oslo, og er til sals hos alle bokhandlarar.

ISBN 82-537-2210-9
ISSN 0332-8422